almena
cooperativa feminista

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

AVALUACIÓ DELS CIRCUITS TERRITORIALS PER L'ABORDATGE DE LA VIOLÈNCIA MASCLISTA A CATALUNYA: TARRAGONA

Autoria:

Almena Cooperativa Feminista, SCCL

Observatori de Cobertura de Conflictes de la Universitat Autònoma de Barcelona

Núria Francolí i Sanglas

Júlia Vega Soria

Isabel Muntané i Rodríguez

Per encàrrec de: Institut Català de les Dones

Maig 2019, Barcelona.

Agraïments:

Agrair especialment la col·laboració i implicació de totes les professionals que han participat al treball de camp d'aquesta avaluació, especialment a les coordinadores territorials i tècniques de l'ICD, a les coordinadores dels equips comarcals i a les coordinadores dels SIE. També voldríem agrair la participació de la Sra. Mercè Fernàndez, que com adjunta a la presidenta de l'ICD des de l'any 2003 fins a l'any 2010 va ser la responsable política del treball per l'abordatge de les violències masclistes, i la Sra. Laia Rosich, que com a consultora en violència masclista de l'Associació de dones El Safareig va treballar de l'any 2008 a 2010 en la creació del model de circuits per l'abordatge territorial de la violència masclista a Catalunya i en la seva implementació.

Descàrrega de responsabilitats:

Les visions expressades en aquesta publicació emergeixen de les anàlisis realitzades per les seves autores, i no necessàriament representen les de l'Institut Català de les dones.

1. ESTRUCTURA ORGÀNICA DEL CIRCUIT 5
1.1. Creació i composició 5
1.2. Rols i funcions dels òrgans del circuit 10
1.3. Operativitat i grau d'implicació 20
2. COMUNICACIÓ DELS CIRCUITS 22
2.1. Comunicació dels circuits per òrgans 22
2.2. Comunicació interna horitzontal 29
2.3. Comunicació interna vertical 30
2.4. Comunicació externa 33
3. TREBALL EN XARXA 34
3.1. Treball en xarxa dins del circuit 34
3.2. Marc conceptual compartit 43
3.3. Definició i objectiu del treball en xarxa 44
3.4. Com es garanteix el treball en xarxa 46
3.5. Coordinació entre professionals 51
3.6. Punt forts del treball en xarxa 53
3.7. Punt febles del treball en xarxa 54
4. MECANISMES DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ 55
4.1. Mecanismes de seguiment i control dels protocols supracomarcals i comarcals i circuits 55
5. LIDERATGE DELS CIRCUITS PER PART DE L'INSTITUT CATALÀ DE LES DONES 56
5.1. Lideratge dels circuits 56
6. VALORACIÓ GENERAL DEL CIRCUIT 64
6.1. Valoració del circuit 64
7. CONCLUSIONS 65

CIRCUIT DEL CAMP DE TARRAGONA

1. ESTRUCTURA ORGÀNICA DEL CIRCUIT

1.1. Creació i composició

El circuit de la del Camp de Tarragona es va iniciar a l'any 2009. Formalment es signa l'acord institucional a novembre de 2009 constituint-se amb ell la MI. Juntament amb el circuit territorial de Terres de l'Ebre és un dels dos circuits territorials més antics. Per a la seva posta en marxa va comptar amb l'assessorament de les dues consultories contractades en aquell moment per l'ICD: El Safareig i Spora. En aquest cas la CT, davant l'existència de bons protocols locals com Tarragona, Reus i Valls, va decidir no apostar per l'elaboració d'un protocol territorial i impulsar la creació dels protocols comarcals. Per això el protocol territorial no s'aprova fins a 2016, sent el darrer protocol aprovat. El canvi de Govern va suposar l'entrada d'un nou equip polític a l'ICD i la presència d'una nova coordinadora territorial. Aquests canvis van provocar que es paressin els processos que hi havia en marxa vinculats al circuit i aquests no es van reprendre fins a 2012.

En relació a la composició, a continuació es presenten els llistats de les institucions que formen part de cada un dels òrgans en el marc del circuit territorial del Camp de Tarragona.

Mesa Institucional

La MI del circuit territorial de Tarragona està composada per 35 institucions:

- Ajuntament de Calafell
- Ajuntament de Cambrils
- Ajuntament de El Vendrell
- Ajuntament de Reus
- Ajuntament de Salou
- Ajuntament de Tarragona
- Ajuntament de Valls
- Assemblea Territorial de Dones del Camp de Tarragona
- Audiència Provincial de Tarragona
- Consell Comarcal Baix Camp
- Consell Comarcal Conca de Barberà
- Consell Comarcal de l'Alt Camp
- Consell Comarcal del Baix Penedès
- Consell Comarcal Priorat
- Consell Comarcal Tarragonès
- Delegació Territorial del Govern a Tarragona
- Demarcació de Tarragona del Col·legi de periodistes de Catalunya
- Diputació de Tarragona
- Divisió de TARRAGONA de l'Institut de Medicina Legal
- Fiscalia de l'AP de Tarragona
- Il·lustre Col·legi d'Advocats de Tarragona

- Il·lustre Col·legi d'Advocats de Reus
- Institut Català de les Dones Tarragona
- Periodistes de Catalunya
- Regió Policial - Mossos d'esquadra
- Serveis Territorials del Departament de Cultura
- Serveis Territorials del Departament de Empresa i Coneixement
- Serveis Territorials del Departament de Ensenyament
- Serveis Territorials del Departament de Governació, Administracions Públiques i Habitatge
- Serveis Territorials del Departament d'Interior
- Serveis Territorials del Departament de Justícia
- Serveis Territorials del Departament de Salut
- Serveis Territorials del Departament de Territori i Sostenibilitat
- Serveis Territorials del Departament de Treball Afers Socials i famílies
- Subdelegat del Govern en funcions a Tarragona.

No es disposa de dades sobre el grau d'assistència a la última reunió de la MI.

Comissió Tècnica

La CT del circuit territorial de Tarragona està composada per 28 institucions:

- Ajuntament de Calafell
- Ajuntament de Cambrils
- Ajuntament de de Reus
- Ajuntament de Salou
- Ajuntament de Tarragona
- Ajuntament de Valls
- Ajuntament del Vendrell
- Col·legi d'Advocats Reus
- Col·legi d'Advocats Tarragona
- Consell Comarcal Alt Camp
- Consell Comarcal Baix Camp
- Consell Comarcal Baix Penedès
- Consell Comarcal Conca de Barberà
- Consell Comarcal Priorat
- Consell Comarcal Tarragonès
- Departament d'Agricultura
- Departament d'Empresa i Ocupació
- Departament d'Ensenyament
- Departament d'Interior
- Departament de Treball, Afers Socials i Famílies
- Departament de Justícia
- Departament de Sanitat
- Fiscalia
- Institut Català de les Dones
- Mossos d'Esquadra

- SIE Tarragona
- Subdelegació del Govern a Tarragona

No es disposa de dades sobre el grau d'assistència a la última reunió de la CT.

Equips comarcals

Alt Camp

L'EC de l'Alt Camp està composat per 20 institucions:

- Ajuntament de Valls
- ASSIR
- Atenció primària de salut
- CAS
- Col·legi Advocats
- Consell Comarcal Alt Camp
- EBA Alcover
- EAIA
- EAP
- GIPSS
- Mossos d'Esquadra
- Oficina Atenció a la Víctima
- Oficina ICD Tarragona
- Pius Hospital de Valls
- Policia Local
- SIAD
- CIE
- Telèfon 900 900 120
- Xarxa de serveis socials d'atenció primària EBASP
- Xarxa Sanitària d'utilització pública

Baix Camp

L'EC del Baix Camp està composat per 16 institucions:

- ABP Baix Camp
- AGI
- Ajuntament de Cambrils
- Ajuntament de Reus
- CD Cambrils
- Col·legi d'advocats
- Consell Comarcal Baix Camp
- EAP Cambrils
- EAP Reus
- Guàrdia Urbana Reus
- Hospital Pere Mata
- Hospital Sant Joan de Reus
- Institut Català de les Dones
- Oficina d'Atenció a la Víctima
- Policia Local Cambrils
- SIAD
- CIE

Baix Penedès

L'EC del Baix Penedès està composat per 17 institucions:

- Ajuntament de Calafell
- Ajuntament del Vendrell
- Consell Comarcal del Baix Penedès
- EAP
- GIPSS
- Hospital Pere Mata
- ICS
- Mossos d'Esquadra
- Policia Local Calafell
- Policia Local Cunit
- Policia Local El Vendrell
- Policia Local L'Arboç
- RS Barcelonès
- SIAD
- CIE
- Xarxa Tecla Hospital Vendrell
- Xarxa Tecla Primària

Conca de Barberà

L'EC de la Conca de Barberà està composat per 11 institucions:

- Consell Comarcal Conca de Barberà
- EAIA
- EAP
- EBA Alcover
- GIPSS
- ICD
- ICS
- Mossos d'Esquadra
- Pere Mata
- Pius Hospital de Valls
- CIE

Priorat

L'EC del Priorat està composat per 16 institucions:

- Ajuntament de Falset
- CAP Cornudella
- CAP Falset
- CAP Flix
- Col·legi d'Advocats
- Consell Comarcal Priorat
- EAP
- Hospital Comarcal de Móra d'Ebre
- Hospital Pera Mata
- Hospital Sant Joan de Reus
- ICD
- ICS
- Mossos d'Esquadra
- RS Terres de l'Ebre
- SIAD
- SIE

Tarragonès

L'EC del Priorat està composat per 27 institucions:

- ABP Tarragonès
- Ajuntament de Salou
- Ajuntament de Tarragona
- CD Salou
- Col·legi d'Advocat
- Consell Comarcal del Tarragonès
- EAP
- EBSS
- GIPSS - Cap Muralles
- Hospital Joan XXIII
- Hospital Pere Mata
- ICD
- ICS
- Oficina d'Atenció a la Víctima
- PAFF 1
- Policia Local Constantí
- Policia Local Creixell
- Policia Local Roda de Barà´.
- Policia Local Salou
- Policia Local Tarragona
- Policia Local Torredembarra
- Policia Local Vila-seca
- Santa Tecla
- SES
- SIE
- USIF 1
- Xarxa Tecla

És important apuntar que aquest circuit inclou 6 comarques, fet que pot comportar més dificultats organitzatives que aquells circuits formats per menys comarques com és el cas, per exemple, de la Catalunya Central.

En relació a la composició, des de la coordinació política del circuit s'apunta que a la última MI es va incorporar esports i joventut perquè es va creure adient que fos així. Tot i així, aquests dos departaments encara no apareixen a la llista oficial de la MI. D'alta banda, i en relació a la composició de la CT s'explica que durant els últims temps s'han anat incorporant aquelles institucions i organismes que s'han cregut necessàries. S'apunta que la CT és un òrgan viu, canviant, i que s'adapta a la realitat del territori.

És rellevant apuntar que la MI està constituïda per 35 institucions i la CT per només 28. En aquest sentit, la CT permet ser un òrgan molt més manejable i operatiu. D'altra banda, és important apuntar que els diversos EC són variables en tant que nombre total de participants. S'entén que aquest depèn de les dinàmiques de la comarca. Destaca especialment el nombre elevant de membres que constitueixen l'EC del Tarragonès. Tot i no ser la comarca més poblada (ho és el Baix Camp), és probablement la comarca que concentra més serveis de la província. Aquesta fet explicaria el nombre elevant de participants a l'EC.

1.2. Rols i funcions dels òrgans del circuit

En aquest apartat s'analitzen aspectes relacionats amb els rols i les funcions de cada un dels òrgans que constitueixen el circuit comarcal del Camp de Tarragona. L'anàlisi parteix de les funcions que es van descriure en el marc d'aquesta avaluació[1] per cada un dels òrgans i que es presenten a continuació:

Funcions vinculades a la MI:

- La MI facilita suport econòmic perquè es puguin portar a terme les accions destinades a abordar i eradicar la VM al territori.
- La MI facilita els recursos humans perquè es puguin portar a terme les accions destinades a abordar i eradicar la VM al territori.
- La MI anomena les persones membres de la CT.
- La MI designa les persones membres dels EC.
- La MI garanteix que les persones membres de la CT i EC comptin amb el temps i la legitimitat que necessiten.
- La MI estudia i aprova les propostes de la CT.
- La MI convoca periòdicament reunions de seguiment per avaluar el funcionament del circuit (1 any mínim).
- La MI forma part de la Comissió Nacional per una intervenció coordinada contra la violència masclista i informa bidireccionalment.

Funcions vinculades a la CT:

- La CT coordina i porta a terme la gestió estratègica i la dinamització del circuit territorial.
- Des de la CT s'ha creat o actualitzat un mapa de recursos del territori.
- Des de la CT s'ha elaborat un protocol territorial que inclou la definició d'un circuit d'intervenció.
- Des de la CT s'estableix periòdicament un pla de formació adequat a les necessitats dels i les professionals del circuit.
- Des de la CT es fa un seguiment periòdic del curs de casos específics per detectar quan requereixen intervenció supracomarcal.
- Des de la CT s'ha nombrat un comissionat/da per exercir la funció de portaveu, que fa d'enllaç amb la MI i porta la relació amb els mitjans de comunicació quan aquests requereixen una visió tècnica.
- La coordinadora tècnica de la CT fa la convocatòria de les reunions i les sessions, ordinàries i extraordinàries, estableix l'ordre del dia, recull propostes de la resta de membres i elabora les actes.

[1] Les funcions es va descriure a partir de la informació disponible al Protocol Marc i als diversos protocols territorials.

- La coordinadora tècnica de la CT condueix i modera les reunions de la CT.
- La coordinadora tècnica de la CT estableix comunicació entre les diferents persones membres de la CT.
- La coordinadora tècnica estableix comunicació territorial entre la CT i la MI i sol·licita reunions ordinàries o extraordinàries amb la MI quan s'escau.

Funcions vinculades als EC:

- L'EC garanteix que el circuit funcioni de forma correcta en l'àmbit comarcal.
- L'EC vehicula informació de forma bidireccional entre la CT i els i les AP.
- L'EC fa seguiment del protocol i resol els problemes derivats de la seva implementació.
- L'EC es convoca semestralment en reunions estratègiques o de casos.
- Existeix una persona coordinadora de l'EC que convoca les reunions, condueix i modera les sessions, fa les actes i transmet la informació i es relaciona amb la CT.

Els següents gràfics, juntament amb la informació qualitativa recollida durant el treball de camp, aporten informació sobre quines són les funcions que es vinculen a cada un dels òrgans, així com quin és el grau d'acord o desacord de les persones que formen part de cada un d'ells en relació a les afirmacions anteriors. En primer lloc es presenta el gràfic que mostra les funciones vinculades a la MI[2].

[2] Per tal d'afavorir la visualització i la lectura s'han arrodint els percentatges dels gràfics. És per això que és possible que en algun d'ells el total de cada una de les barres no sigui 100% exacte.

Gràfic 1: Grau d'acord i desacord en relació a les funcions vinculades a la MI_Tarragona

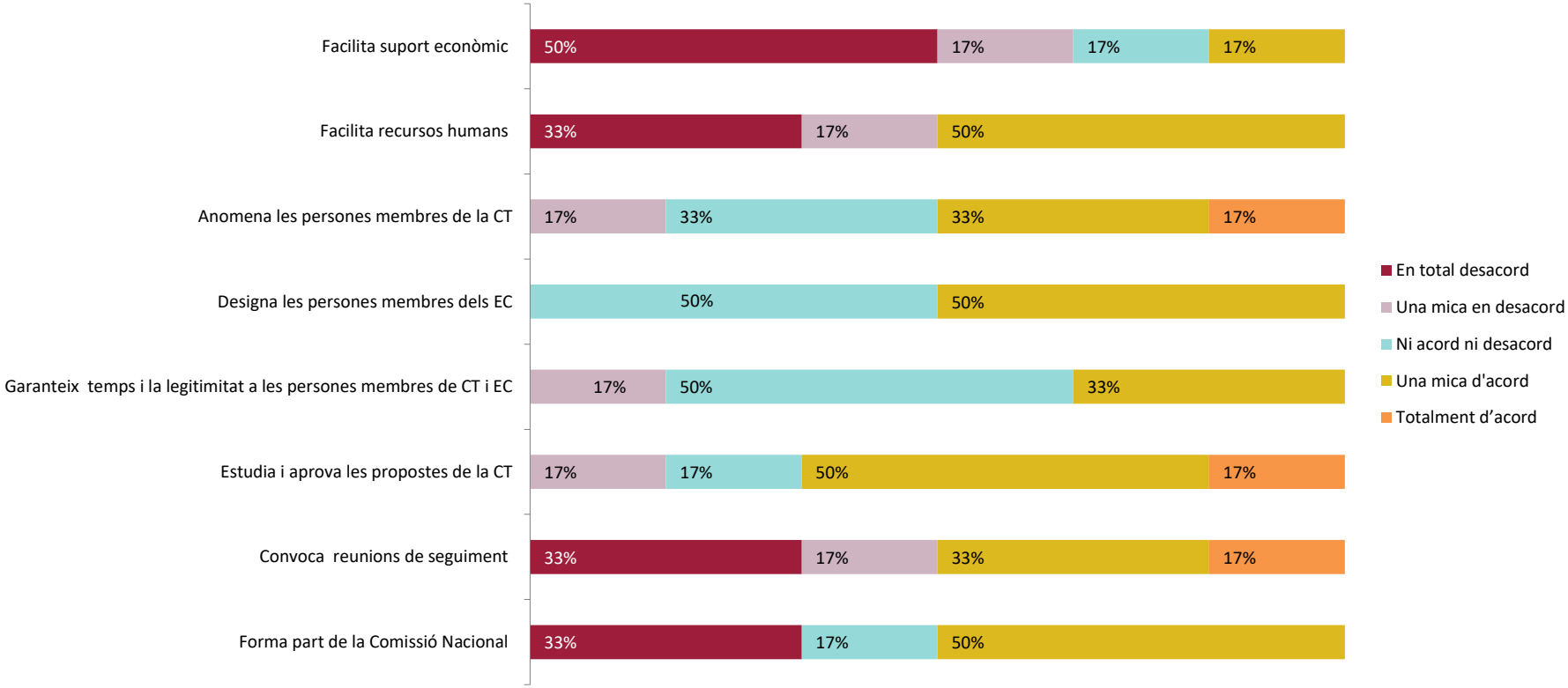

Com a observació general, és destacable que les categories de desacord acumulen més respostes que les categories d'acord. En aquest línia, destaca que no hi ha cap de les afirmacions que acumuli més d'un 17% de respostes en la categoria "totalment d'acord". Així, es pot afirmar que, en general, les persones membres de la MI tenen una visió més aviat negativa respecte les funciona vinculades a la MI.

Les afirmacions vers les quals hi ha un grau d'acord més alt són:

1) La MI estudia i aprova les propostes de la CT: 17% totalment d'acord i 50% un mica d'acord.
2) La MI anomena els membres de la CT: 17% totalment d'acord i 33% una mica d'acord.
3) La MI convoca periòdicament reunions de seguiment per avaluar el funcionament del circuit (1 any mínim): 17% totalment d'acord i 33% una mica d'acord.

Si s'analitzen aquestes funcions, es comprova com totes tenen a veure amb el funcionament mecànic de l'òrgan però cap d'elles requereix una implicació important per part de les persones membres.

Les afirmacions que generen més desacord són:

1) La MI facilita suport econòmic perquè es puguin portar a terme les accions destinades a abordar i eradicar la VM al territori: 50% en total desacord i 17% una mica en desacord.
2) La MI facilita els recursos humans perquè es puguin portar a terme les accions destinades a abordar i eradicar la VM al territori: 33% en total desacord i 17% una mica en desacord.

Analitzant aquest resultats, es comprova que les persones membres de la MI fan un reconeixement molt clar de la manca de recursos econòmics i humans en el marc del circuit. D'altra banda, destaca també el poc sentit de pertinença a la CNVM. Finalment, i malgrat aparèixer com una de les afirmacions per la qual hi ha més acord, destaca el 33% de respostes en total desacord amb l'afirmació "La MI convoca periòdicament reunions de seguiment per avaluar el funcionament del circuit", fet que fa pensar que hi ha quelcom que no acaba de funcionar en relació a la convocatòria de la reunió anual.

L'anàlisi de l'entrevista amb la coordinadora política del Camp de Tarragona aporta informació complementària relacionada amb el rols i les funcions de la MI. En aquest sentit, per la coordinadora política, el rol de la MI és visibilitzar i donar importància al fenomen de les violències masclistes. La coordinadora apunta que la MI és un òrgan que ha de demostrar

el seu compromís polític per l'abordatge de les violències masclistes. En relació a les funcions, s'explica que una de les tasques de la MI és aprovar tot el que s'eleva des de la CT. També s'explica que la MI té com a funció buscar aliances entre departaments i, d'aquesta manera, articular el treball en xarxa en l'àmbit institucional. Al llarg de l'entrevista, però, no es manifesten aspectes negatius sobre el funcionament de la MI, i aquests només apareixen reflectits en les dades quantitatives.

Gràfic 2: Grau d'acord i desacord en relació a les funcions vinculades a la CT_Tarragona

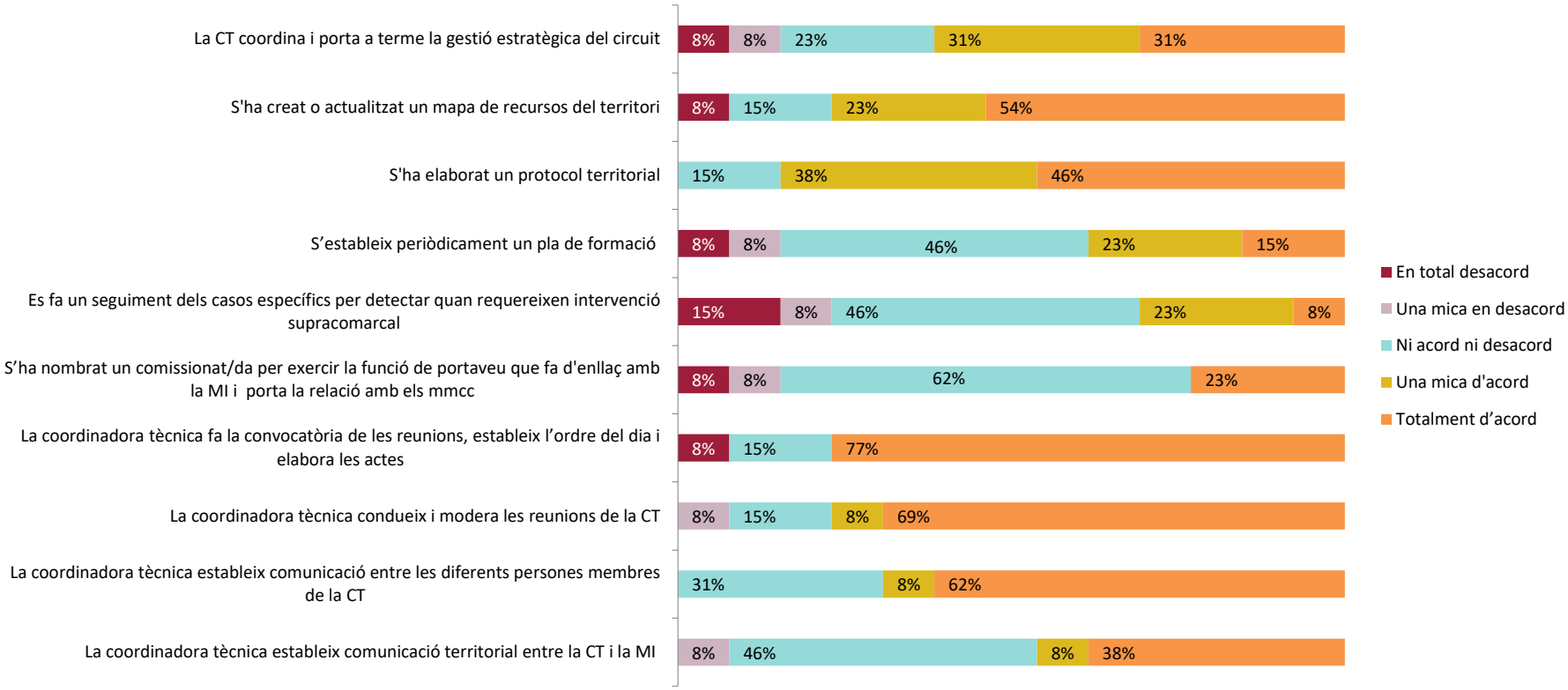

Les afirmacions vers les quals hi ha un grau d'acord més alt són:

1) La coordinadora tècnica de la CT fa la convocatòria de les reunions i les sessions, ordinàries i extraordinàries, estableix l'ordre del dia, recull propostes de la resta de membres i elabora les actes: 46% totalment d'acord i 38% una mica d'acord.
2) La coordinadora tècnica de la CT condueix i modera les reunions de la CT: 69% totalment d'acord i 8% una mica d'acord.
3) La coordinadora tècnica de la CT estableix comunicació entre les diferents persones membres de la CT: 62% totalment d'acord i 8% una mica d'acord.

Analitzant les dades s'observa que hi ha molt acord en aquelles afirmacions que fan referència al rol i a les funcions de la coordinadora tècnica del circuit i no tant a les funcions del propi òrgan.

Les funció per les quals hi ha menys acord:

1) Des de la CT es fa un seguiment periòdic del curs de casos específics per detectar quan requereixen intervenció supracomarcal: 8% totalment d'acord i 23% una mica d'acord.
2) Des de la CT s'ha nombrat un comissionat/da per exercir la funció de portaveu que fa d'enllaç amb la MI i porta la relació amb els mitjans de comunicació quan aquests requereixen una visió tècnica: 23% totalment d'acord.

Destaca la percepció positiva que tenen les persones membres de la CT en relació a les funcions de la CT, especialment si es compara amb la percepció que tenien les persones membres de la MI sobre les funcions del seu òrgan.

L'anàlisi de l'entrevista amb la coordinadora tècnica aporta informació complementària relacionada amb el rol i les funcions de la CT. En relació al rol de la CT, s'apunta que es tracta d'un espai de debat amb tots els tècnics i tècniques que estan treballant a totes les comarques per posar temes en comú. La coordinadora tècnica apunta que, en el seu inici, la CT havia de ser un espai de resolució de temes supracomarcals, però apunta que a la pràctica existeixen altres espais de coordinació informals i alternatius on es busquen i es troben solucions a les problemàtiques que poden sorgir. Tot i això, la CT continua sent un espai on compartir problemàtiques i on buscar solucions:

> "Ara mateix, la CT, és el lloc on aboquem tot el que passa als altres llocs. És un espai on poder compartir els problemes que et trobes en el teu dia a dia. Comparteixes experiències i busques solucions.", Coordinadora tècnica, Tarragona.

Pel que fa a les funcions de la CT, s'apunta que es tracta de donar espai i veu als EC, que segons apunta la Coordinadora tècnica són els que tenen un paper més destacat en l'abordatge de les violències masclistes al territori.

En relació a les funcions de la coordinadora tècnica, des de la coordinació tècnica s'explica que aquestes es concreten en convocar la CT, fer l'ordre del dia i l'acta de les reunions. Per la descripció que es presenta, es comprova que la coordinadora tècnica del circuit de Tarragona, en realitat, realitza funcions més aviat de secretaria i no de coordinació tècnica. La facilitació de les reunions, així com altres tasques tècniques, són realitzades per la coordinadora política i això genera cert confusió per part de la responsable tècnica del circuit que creu que, per tal de millorar el funcionament del circuit, caldria que com a tècnica tingués més autonomia i que les funcions de la coordinació política i tècnica estiguessin més ben definides.

Gràfic 3: Grau d'acord i desacord en relació a les funcions vinculades als EC_Tarragona

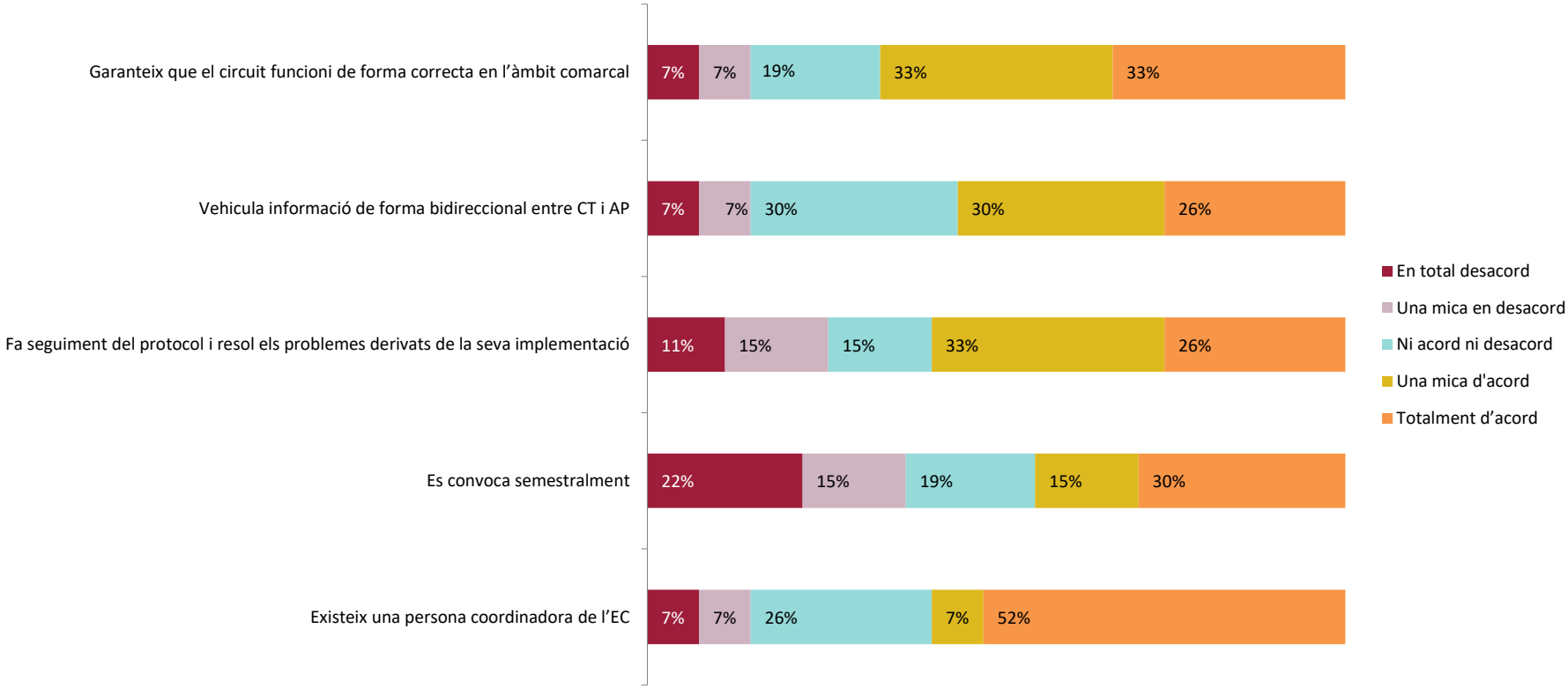

Les afirmacions vers les quals hi ha un grau d'acord més alt són:

1) Existeix una persona coordinadora de l'EC que convoca les reunions, condueix i modera les sessions, fa les actes i transmet la informació i es relaciona amb la CT: 52% totalment d'acord i 7% una mica d'acord.
2) L'EC garanteix que el circuit funcioni de forma correcta en l'àmbit comarcal: 33% totalment d'acord i 33% una mica d'acord.
3) L'EC fa seguiment del protocol i resol els problemes derivats de la seva implementació: 26% totalment d'acord i 33% una mica d'acord.

La funció per la qual hi ha grau més desacord és:

1) L'EC es convoca semestralment en reunions estratègiques o de casos: 22% en total desacord i 15% una mica en desacord.

A través de la informació qualitativa recollida a través del grup de discussió amb membres de tots els EC, s'han pogut identificar 4 funcions bàsiques dels EC del Camp de Tarragona:

- Detectar dificultats de coordinació en els casos de violència.
- Fomentar el treball en xarxa.
- Apropar la realitat del territori i identificar les especificitats de cada comarca per, llavors, poder-les elevar a la CT.
- Detectar necessitats tant a nivell de coordinació com de planificació i d'intervenció.

També s'apunta que els EC són la base dels circuits territorials i que sense aquests el circuit no tindria raó de ser.

Aquests elements qualitatius estan en línia amb les afirmacions que han obtingut els percentatges d'acord més alt i les quals coincideixen, en gran mesura, en entendre que la funció principal dels EC és garantir el bon funcionament del circuit a través del treball en coordinat i en xarxa entre els i les professionals tant dels propis EC com de la CT.

1.3. Operativitat i grau d'implicació

En aquest apartat s'analitzen qüestions relacionades amb l'operativitat de cada un dels òrgans, tals com la freqüència de les reunions, el acords als quals s'arriba, el compliment d'aquests acords i la documentació que es produeix, entre d'altres. A més, també s'analitza informació relacionada amb el grau d'implicació de les persones membres de cada un dels òrgans.

En relació amb l'operativitat de la MI, s'informa que aquest òrgan es reuneix un cop l'any i que la convocatòria es fa des de la Delegació del Govern al Camp de Tarragona, que és qui presideix la MI.

En relació a l'assistència a les reunions, des de la coordinació política s'apunta que aquesta és alta i que arriba al 85%. A més, també s'explica, en relació al grau d'implicació, que aquest depèn de cada persona.

En relació a acords i decisions, la coordinadora política explica que bàsicament es trasllada tot el que ve de la CT. Les reunions de la MI són reunions informatives en les quals s'explica tot el que s'ha fet, però no es pren cap decisió. Les decisions es prenen a la CT i la MI dona el vistiplau.

En relació a la documentació, es genera únicament l'acta i es valora que és suficient i que, per tant, no cal generar cap altre tipus de documentació.

En relació a l'operativitat de la CT, des de la coordinadora tècnica s'apunta que la periodicitat de les reunions de la CT depèn dels anys. Segons s'explica, hi ha hagut anys que s'ha reunit dues vegades i hi ha hagut anys que no s'ha reunit. Durant el 2017 es va reunir únicament una vegada. Tanmateix, s'apunta que tot i que la CT no es reuneixi de forma periòdica, els temes no s'encallen i no es deixa de fer res ni de donar resposta a problemes que es tenen al territori, ja que existeixen maneres de coordinació alternatives al circuit. L'organització de les reunions de la CT de vegades generen un sobreesforç i llavors s'utilitzen altre espais de coordinació més o menys formals per parlar, intercanviar informació i prendre decisions. S'explica que aquests espais d'intercanvi d'informació alteratius a la CT són, per exemple, altres reunions de coordinació d'altres serveis, recursos o circuits on es troben les mateixes professionals.

Pel què fa a l'assistència, s'explica que aquesta és alta. La coordinadora tècnica explica que tot i que a vegades costa fer la convocatòria, quan es tanca el dia i es convida a la gent a participar, llavors l'assistència és alta.

En relació al funcionament de les reunions, s'explica que es parteix d'un ordre del dia i que aquest es va seguint al llarg de la reunió. En relació al contingut, s'explica que se sol dividir la sessió en dues parts. A la primera part es fa un monogràfic d'alguna tema concret vinculat amb les violències masclistes. A la última reunió es va presentar, per exemple, un estudi de sobre violència masclista i salut mental. Durant la segon part de la reunió es tracten temes pendents en relació al circuit. En aquesta segona part s'intenta que els EC intervinguin i expliquin quina és la situació a cada territori. Durant la última sessió, es van tractar temes com el pla de formació del circuit o la recollida de dades. També s'apunta que, en el cas de que s'hagi produït algun fet greu, per exemple un assassinat d'alguna dona, s'analitza el cas i s'intenta identificar els errors o mancances del protocol. Finalment, a totes les reunions s'intenta marcar un calendari de treball, no sempre fàcil de complir, tal i com apunta la coordinadora tècnica del circuit. Segons ella mateixa, el grau de compliment dels acord és alt i a cada reunió de la CT s'intenta sempre fer seguiment de si s'ha assolit o no allò que es va dir que calia fer.

En relació a la documentació, des de la CT es genera bàsicament documentació administrativa (actes, etc.), però no es generen documents de contingut. La majoria de documents de contingut es generen des del propi ICD i la CT els aprova, quan s'escau. S'apunta que no sempre tots els documents poden tenir l'aprovació de la CT perquè no es fan les reunions quan toquen. Quan per *tempos* encaixa, es consulta a la CT, quan no, s'aprova només amb el vistiplau de l'ICD i l'aprovació informal de les professionals, que s'aconsegueixen en aquests altres espais de treball alternatius.

La valoració que fa del funcionament de la CT és ambivalent, per una banda es creu que podria funcionar millor, però per l'altra s'assegura que es compleix amb els mínims requerits.

> "Jo sóc crítica perquè penso que no acaba de funcionar com hauria de funcionar, però sí que anem fent les coses que ens pertoquen.", Coordinadora tècnica, Tarragona.

En relació al grau d'implicació de les persones membres de la CT, s'apunta que es poden diferenciar dos perfils de professionals. Per una banda, l'equip de Mossos d'Esquadra i les coordinadores dels EC, les quals tenen grau d'implicació molt alt i amb qui la coordinació és directa i molt senzilla. I, per l'altra banda, els i les professionals que participen a la CT en representació a diversos departaments de la Generalitat, entre les quals el grau d'implicació és menor perquè, segons la coordinadora tècnica, treballen el tema de la violència de forma tangencial. A més, també s'apunta que la baixa implicació i la baixa motivació també ve donada per un tema de rotació de personal. Així, en segons quins departaments, sobretot

els que ja de per si tenen un grau d'implicació baix, les persones són molt canviants i llavors és difícil establir dinàmiques de treball continuat.

> "Hi ha una part que estem molt acostumades a treballar juntes i a intercanviar informació. Hi ha alguns departaments que en principi diuen 'jo què hi faig aquí?', però que llavors ho troben interessant. Hi ha aquests departaments que no veuen la violència com un tema propi fins que no veuen la implicació que hi poden tenir, però aquesta gent al dia a dia no te la trobes. Una mica més de la meitat estem constantment treballant conjuntament, amb la resta no. Però quan se les convoca, assisteixen i mostren interès.", Coordinadora tècnica, CT Tarragona.

Pel què fa als EC, l'operativitat és molt diversa i cada un d'ells té les seves pròpies dinàmiques de funcionament. Tots ells es reuneixen més o menys periòdicament i organitzen les sessions en funció de les possibilitats i necessitats del territori.

2. COMUNICACIÓ DELS CIRCUITS

2.1. Comunicació dels circuits per òrgans

En aquest apartat s'analitzen aspectes relacionats amb la comunicació del circuit, tant elements relacionats amb la comunicació interna horitzontal entre les persones membres d'un mateix òrgan, com la comunicació interna vertical entre els diferents òrgans que el composen, així com la comunicació externa del circuits. L'anàlisi parteix del grau d'acord o desacord de les persones membre de cada un dels òrgans en relació a un llistat d'afirmacions que se'ls hi van plantejar i que es presenten a continuació.

Comunicació MI

- En el marc del circuit territorial, es garanteix la comunicació horitzontal entre diferent persones membres de la MI.
- En el marc del circuit territorial, es garanteix la comunicació vertical entre la MI i CT.
- La MI transmet les actes i els acords de les seves reunions a la CT.
- La MI rep les actes, els plans de treball, informes, eines i protocols que genera la CT.
- Com a membre de la MI, tinc un coneixement ampli de l'activitat que es porta a terme en el marc del circuit territorial.
- La comunicació del circuit és un element que caldria millorar.

Comunicació CT

- En el marc del circuit territorial, es garanteix la comunicació horitzontal entre les diferents persones membres de la CT.
- En el marc del circuit territorial, es garanteix la comunicació vertical entre la MI i CT i entre la CT i els EC.
- La CT rep les actes i els acords de la MI.
- La CT fa arribar a la MI les actes, els plans de treball, informes, eines i protocols que genera.
- Com a membre de la CT, tinc un coneixement ampli de l'activitat que es porta a terme en el marc del meu circuit territorial.
- La comunicació del circuit és un element que caldria millorar.

Comunicació EC

- En el marc del circuit territorial, es garanteix la comunicació horitzontal entre les diferent persones membres dels EC.
- En el marc del circuit territorial, es garanteix la comunicació vertical entre la CT i els EC i entre els EC i els i les AP.
- L'EC transmet casos, necessitats i propostes a la CT.
- L'EC rep transmet les actes, els plans de treball, informes, eines i protocols de la CT.
- L'EC transmet informació útil pels diversos sectors als i les AP.
- Com a membre de l'EC, tinc un coneixement ampli de l'activitat que es porta a terme en el marc del circuit territorial.
- La comunicació del circuit és un element que caldria millorar.

Els següents gràfics, juntament amb la informació qualitativa recollida durant el treball de camp, aporten informació sobre quines són les els elements vinculats a la comunicació per cada un dels òrgans, així com quin és el grau d'acord o desacord de les persones que formen part de cada un d'ells en relació a les afirmacions anteriors.

En primer lloc es presenta el gràfic que mostra els elements relacionats amb la comunicació dels circuit valorats per la MI.

Gràfic 4: Grau d'acord i desacord de la MI en relació a elements vinculats a la comunicació del circuit_Tarragona

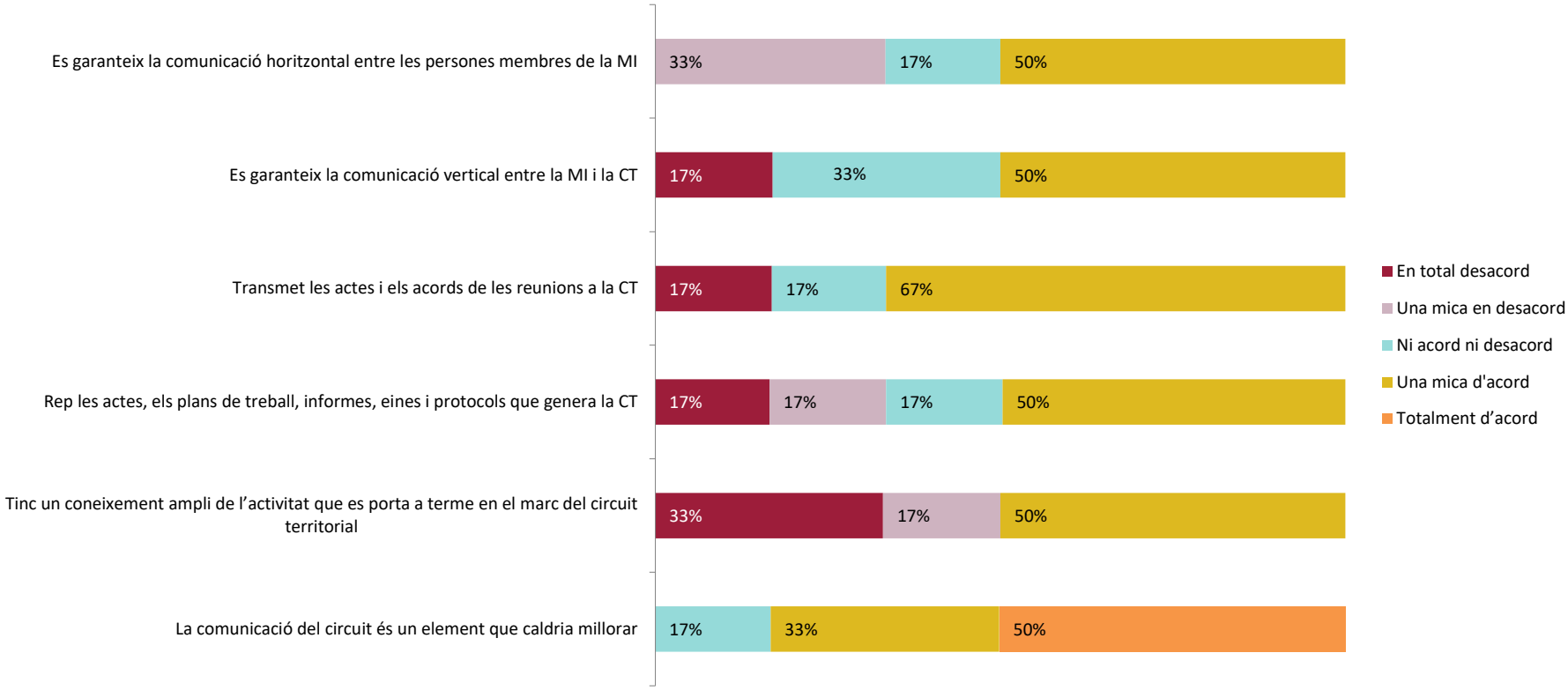

Les afirmacions vers les quals hi ha un grau d'acord més alt són:

1) La comunicació del circuit és un element que caldria millorar: 50% totalment d'acord i 33% una mica d'acord.
2) La MI transmet les actes i els acords de les seves reunions a la CT: 67% totalment d'acord.

Destaca la valoració negativa que fan les persones membres de la MI en general sobre la comunicació del circuit. De fet, l'afirmació vers la qual hi ha més acord és, precisament, la que fa referència a la necessitat de millorar la comunicació.

L'afirmació vers la qual hi ha més desacord és:

1) Com a membre de la MI, tinc un coneixement ampli de l'activitat que es porta a terme en el marc del circuit territorial: 33% en total desacord i 17% una mica en desacord.

Tenint en compte que, tal i com s'ha apuntat, la valoració general de la comunicació del circuit és negativa, no és d'estranyar que l'afirmació vers la qual hi ha més desacord sigui, precisament la que fa referència al grau de coneixement de l'activitat que es porta a terme en el marc del circuit. Està clar que si la comunicació falla, les persones membres de la MI no poden tenir el coneixement necessari sobre el funcionament i les dinàmiques del circuit. És també important apuntar que el fet que la comunicació es valora negativament i que s'expressi, de forma generalitzada, que hi ha un desconeixement de l'activitat de circuit, té un impacte directe sobre el compliment de les funcions pròpies de les persones membres de la MI i de l'òrgan en sí. Tal i com s'ha vist a l'apartat anterior, aquest és exactament el cas del circuit territorial del Camp de Tarragona.

Destaca que un 83% de les persones membres de la MI diuen estar totalment d'acord (50%) o una mica d'acord (33%) amb l'afirmació "La comunicació del circuit és un element que caldria millorar".

Un cop analitzats els elements vinculats a la MI, a continuació es presenten els gràfics que mostra els elements relacionats amb la comunicació del circuit valorats per les persones membres de les CT.

Gràfic 5: Grau d'acord i desacord de la CT en relació a elements vinculats a la comunicació del circuit_Tarragona

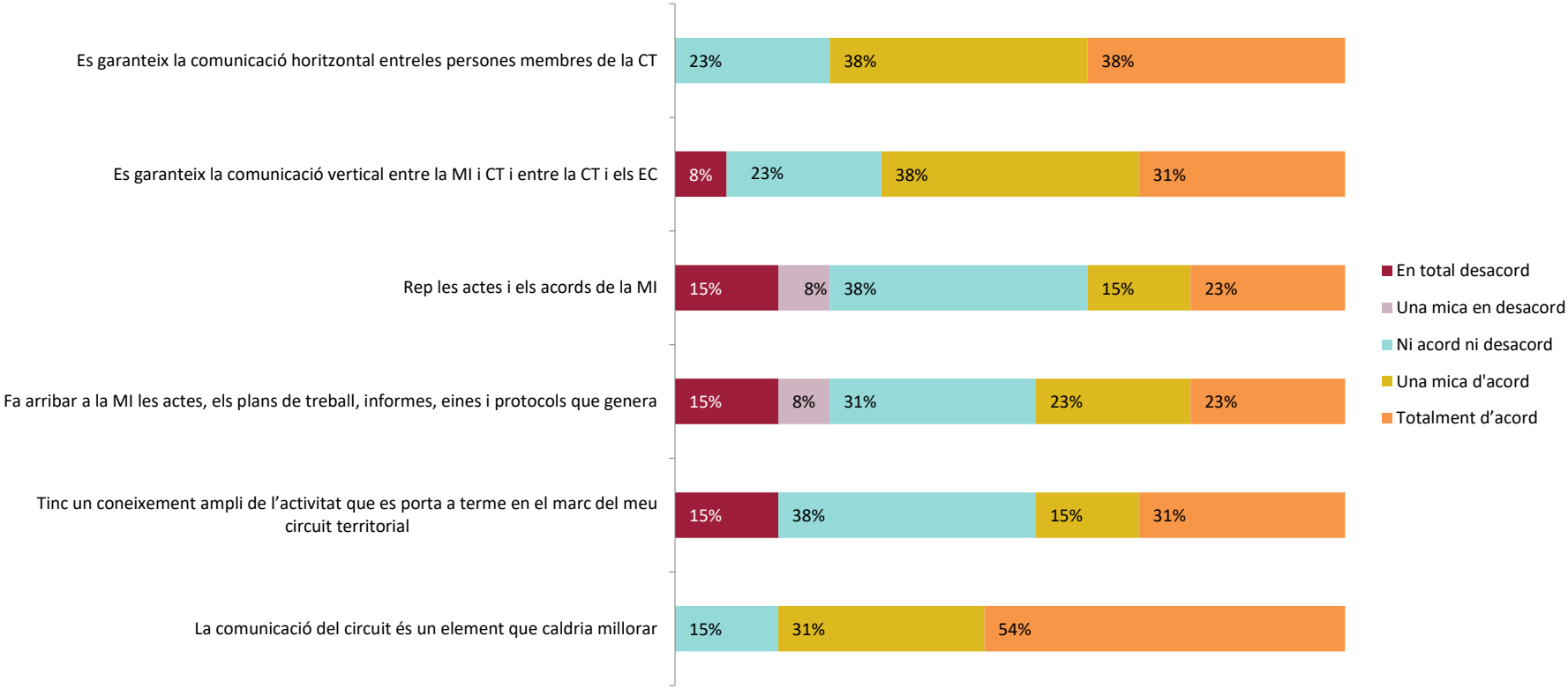

Les afirmacions vers les quals hi ha un grau d'acord més alt són:

1) En el marc del circuit territorial, es garanteix la comunicació horitzontal entre els diferents membres de la CT: 38% totalment d'acord i 38% una mica d'acord.
2) En el marc del circuit territorial, es garanteix la comunicació vertical entre la MI i CT i entre la CT i els EC: 31% totalment d'acord i 38% una mica d'acord.

Si s'analitzen les dades de la CT i es comparen amb les obtingudes per la MI, s'observa que la percepció vers la comunicació del circuit és més positiva entre les persones membres de l'òrgan tècnic que entre les persones de l'òrgan polític. Així, totes les afirmacions concentren més d'un 23% a la categoria totalment d'acord i 4 de les afirmacions presenten acord en més del 50% de les respostes. Tot i això, és important apuntar que l'afirmació vers la qual hi ha un grau d'acord més elevat fa referència a la necessitat de millorar la comunicació del circuit. Per tant, tot i que la percepció de les persones membres de la CT vers la comunicació del circuit és més positiva que la de les persones membres de la MI, els resultats mostren una clara consciència de necessitat de millorar. D'altra banda, en relació a les altres dues afirmacions que generen més acord, és important apuntar que es valora més positivament la comunicació horitzontal dins de la pròpia CT que la comunicació vertical entre els diversos òrgans del circuit.

Les afirmacions vers les quals hi ha menys acord són:

1) La CT rep les actes i els acords de la MI: 23% totalment d'acord i 15% una mica d'acord.

2) La CT fa arribar a la MI les actes, els plans de treball, informes, eines i protocols que genera: 23% totalment d'acord i 23% una mica d'acord.

D'altra banda, és important apuntar també la dada de que un 85% de les persones membres de la MI diuen estar totalment d'acord (54%) o una mica d'acord (31%) amb l'afirmació "La comunicació del circuit és un element que caldria millorar".

Un cop analitzats els elements vinculats a la CT, a continuació es presenta el gràfic que mostra els elements relacionats amb la comunicació del circuits valorats pels EC.

Gràfic 6: Grau d'acord i desacord dels EC en relació a elements vinculats a la comunicació del circuit_Tarragona

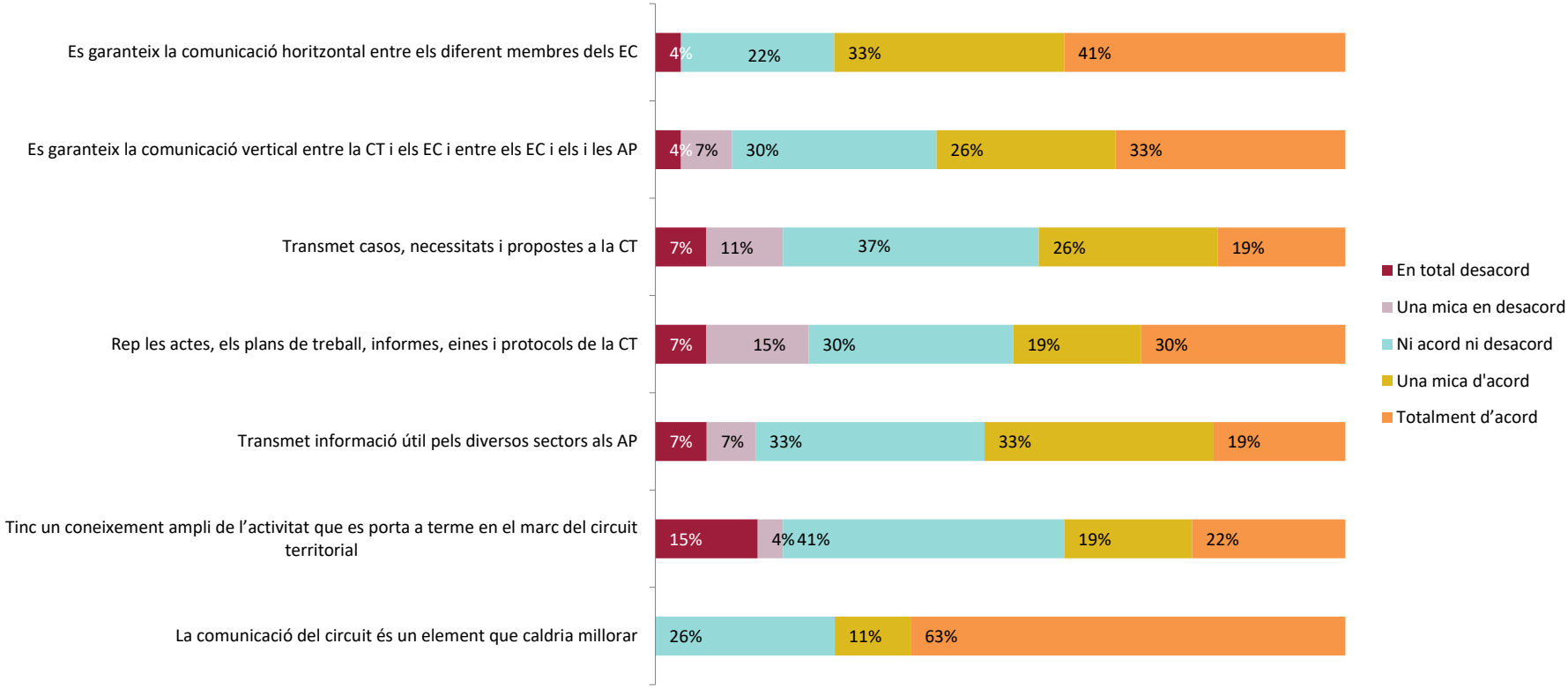

Les afirmacions vers les quals hi ha un grau d'acord més alt són:

1) En el marc del circuit territorial, es garanteix la comunicació horitzontal entre les diferent persones membres dels EC: 41% totalment d'acord i 33% una mica d'acord.
2) En el marc del circuit territorial, es garanteix la comunicació vertical entre la CT i els EC i entre els EC i els i les AP: 33% totalment d'acord i 26% una mica d'acord.

Si s'analitzen les dades dels EC i es comparen amb les obtingudes per la CT, s'observa que la percepció vers la comunicació del circuit és més positiva entre les persones membres dels EC que entre les persones de la CT. Tot i així, destaca, de nou, que l'afirmació vers la qual hi ha més acord és, precisament, la que fa referència a la necessitat de millorar la comunicació del circuit. En aquest sentit, més de la meitat de les persones membres els EC estan totalment d'acord que la comunicació del circuit és un element que cal millorar. D'altra banda, en relació a les altres dues afirmacions que generen més acord, és important apuntar que es valora més positivament la comunicació horitzontal dins dels propis EC que la comunicació vertical entre els diversos òrgans del circuit.

L'afirmació vers la qual hi ha menys acord és:

1) Com a membre de l'EC, tinc un coneixement ampli de l'activitat que es porta a terme en el marc del circuit territorial: 22% totalment d'acord i 19% una mica d'acord.

D'altra banda, un 74% de les persones membres de la MI diuen estar totalment d'acord (63%) o una mica d'acord (11%) amb l'afirmació "La comunicació del circuit és un element que caldria millorar".

No és estrany que, tenint en compte de que hi ha un alt grau d'acord sobre el fet de que la comunicació és un element que cal millorar, l'afirmació que generi menys acord sigui, precisament, aquella que fa referència la coneixement que es té del funcionament i de l'activitat del circuit. Si la comunicació no és l'adequada, com sembla ser el cas, és difícil que les persones membres, en aquest cas, dels EC puguin tenir un coneixement ampli del circuit.

2.2. Comunicació interna horitzontal

En aquest apartat es presenta informació sobre la comunicació interna horitzontal per cada un dels òrgans que constitueixen el circuit. En el marc d'aquesta avaluació s'entén comunicació interna horitzontal com aquella comunicació que es produeix dins del propi

circuit i entre persones membres d'un mateix òrgan, és a dir, comunicació entre dues o més persones membres de la MI, la CT o els EC.

Pel què fa a la MI, des de la coordinació política del circuit s'apunta que la comunicació entre les persones membres de la MI, tot i ser necessària, és pràcticament inexistent i només existeix un cop l'any durant la reunió de la MI. També s'apunta que la comunicació de l'ICD amb les persones membres de la MI no és evident ni fluida. Des de la coordinació política del circuit s'explica que amb qui és més complicada és amb els i les representants de departaments de la Generalitat que no treballen directament temes relacionats amb les violències masclistes. Si s'observen les dades quantitatives presentades al gràfic 4, per l'afirmació "En el marc del circuit territorial, es garanteix la comunicació horitzontal entre els diferent membres de la MI" el 50% de les respostes es situen en la categoria una "mica d'acord", però no hi ha cap resposta situada en el "totalment d'acord".

En relació a la CT, des de la coordinació tècnica del circuit s'explica que hi ha comunicació entre les persones membres de la CT perquè el territori és petit i totes les professionals es coneixen. La comunicació és tant via correus electrònic com a través de trobades informals i reunions formals. Les dades quantitatives corroboren aquesta fet i l'afirmació "En el marc del circuit territorial, es garanteix la comunicació horitzontal entre els diferent membres de la CT", genera acord en el 76% de les respostes (38% totalment d'acord i 38% una mica acord).

En relació als EC, les dades quantitatives mostren com la comunicació entre les persones membres els EC és fàcil i fluida, ja que l'afirmació "En el marc del circuit territorial, es garanteix la comunicació horitzontal entre els diferent membres dels EC" ha generat un grau acord del 74% entre les persones que han respost el qüestionari (41% totalment d'acord i 33% una mica d'acord).

Si es compara la comunicació horitzontal entre els tres òrgans del circuit, els resultats delaten que la pitjor comunicació horitzontal es dona entre les persones membres de la MI, i que la millor es produeix dins dels EC, tot i que també es percep com a bona la comunicació dins de la CT.

2.3. Comunicació interna vertical

En aquest apartat es presenta informació sobre la comunicació interna vertical per cada un els òrgans que constitueixen el circuit. En el marc d'aquesta avaluació s'entén comunicació interna vertical com aquella comunicació que es produeix dins del propi

circuit però entre persones membres de diversos òrgan, és a dir, comunicació entre dues o més persones membres de la MI i la CT o la CT i els EC, majoritàriament.

En relació a la comunicació que estableix la MI amb la CT, tot i que l'afirmació "En el marc del circuit territorial, es garanteix la comunicació vertical entre la MI i CT" concentra el 50% de les respostes en la categoria "una mica d'acord", no hi ha cap resposta situada en la categoria "totalment d'acord". En canvi, un 17% de les respostes es situen en la categoria "en total desacord". A més, tal i com ja s'ha apuntat anteriorment, l'afirmació sobre el grau de coneixement de l'activitat del circuit arriba al 50% de desacord (33% en total desacord i 17% una mica en desacord). L'anàlisi d'aquestes dades permet afirmar que la comunicació vertical entre la MI i la CT no és del tot bona.

Les dades qualitatives recolzen les quantitatives i des de la coordinació política del circuit no es té del tot clara com s'articula la comunicació i coordinació entre la MI i la CT, ja que no hi ha una forma sistematitzada en el marc del circuit. La coordinadora política afegeix que en realitat és l'ICD qui actua com a mitjà de transmissor de la informació:

> "Som nosaltres [l'ICD] les que fem el feedback. Nosaltres reunim a la CT i els acords d'allà els passem a la MI. I després quan tornem a reunir la CT, els hi diem, hem fet la MI, s'ha parlat d'això, això i això. Som nosaltres les que portem el fil conductor.", Coordinadora política Tarragona.

A més, des de la coordinació política del circuit s'apunta que cal que aquesta comunicació millori perquè, entre d'altres, l'òrgan tècnic puguin traspassar més informació a la MI sobre la realitat de les violències masclistes al territori i, d'aquesta manera, augmentar el grau de coneixement i sensibilització de la classe política. Des de la coordinació política del circuit es creu que una classe política sensibilitzada i coneixedora de la realitat del territori, serà més eficient políticament en l'abordatge de les violències masclistes.

Segons apunta la coordinadora tècnica, i des de punt de vista de la CT, la informació que es rep des de la MI és insuficient. La coordinadora tècnica afirma que les reunions de la MI són únicament informatives i de rendició de comptes i que la relació que s'estableix amb la CT és simplement de traspàs d'informació genèrica sobre el funcionament del circuit. Tot i aquesta valoració més aviat negativa des de la comunicació vertical entre la CT i la MI aportada per la coordinadora tècnica, les dades estadístiques són una mica més optimistes. Així, un 69% de les persones membres de la CT estan totalment d'acord

(31%) o una mica d'acord (38%) amb l'afirmació "En el marc del circuit territorial, es garanteix la comunicació vertical entre la MI i CT i entre la CT i EC".

En relació a la comunicació entre la CT i els EC, des de la coordinació tècnica del circuit s'explica que la comunicació és fluida i que el traspàs de la informació als EC es fa informalment i en reunions alternatives o altres espais de participació on es troben les mateixes professionals. Tal i com s'ha apuntat anteriorment, aquests espais d'intercanvi d'informació alteratius a la CT són, per exemple, altres reunions de coordinació d'altres serveis, recursos o circuits on es troben les mateixes professionals. Els resultats quantitatius en relació a la comunicació vertical entre la CT i els EC mostren com el 69% de les persones membres de la CT que van respondre el qüestionari estan totalment d'acord (31%) o una mica d'acord (38%) amb l'afirmació "En el marc del circuit territorial, es garanteix la comunicació entre la CT i els EC i entre els EC i les AP". D'altra banda, en relació amb les respostes de les persones membres dels EC, s'observa que la percepció dels EC en relació a la comunicació vertical entre CT i EC és molt semblant a la de les persones membres de la CT i, per tant, la percepció entre un òrgan i altre en relació a la comunicació vertical entre ambdós coincideix.

Les dades qualitatives aporten informació extra i fins i tot una mica contradictòria al respecte. Des dels EC es valora que la comunicació amb la CT és reduïda. Tan sols uns dels EC assegura que pensa en clau CT i que treballa per identificar aquells elements que cal elevar a la CT. La resta d'EC assegura que no passen informació a la CT de forma sistematitzada. El tipus d'informació que es passa a la CT és aquella que va més enllà de casos concrets i que té a veure amb temes més generals del circuit. Es posa de manifest que durant els últims mesos la CT ha estat inoperativa i que, per tant, hi ha temes que no han arribat a aquest òrgan ni tampoc a la MI. En canvi les reunions dels EC no s'han interromput.

> "Traspassem aquella informació que va més enllà de temes de casos concrets. Quan veiem que es pot modificar alguna cosa més general. Per exemple, en temes de sanitat, vam treballar el tema de com s'anotaven les violències que patien les dones. Els metges ho anotaven de vegades com a 'contusions' i llavors el que dèiem era que estaria bé que a nivell sanitari es pogués parlar de 'violències' perquè si no quan arriba al jutjat, és difícil de tractar. Aquest tipus de coses. Les professionals que ens ajuntem a l'EC fem reunions, al final de la sessió, de casos i a partir d'aquí sí que marquem què és el que s'ha de passar a la CT. Però com que últimament no s'han fet reunions de la CT, no es pot traspassar. I, per tant, aquesta informació tampoc arriba a la MI." Membre EC Tarragona.

La resta de comarques no identifiquen la CT com a òrgan on elevar necessitats o problemàtiques.

Des dels EC s'afirma que no hi ha relació directe entre els EC i la MI. S'apunta també que els ens locals tenen poc interioritzat quin és el seu rol en el marc de la MI:

Finalment, s'apunta que la relació amb els i les AP és informal, no formalitzada ni sistematitzada, perquè les membres dels EC i els/les AP comparteixen molts espai de treball. Destaquen que cal emfatitzar la importància de que les professionals que formen part dels EC facin el traspàs adient als seus equips (als i les AP). Afirmen que això és un problema real i perquè la informació no sempre baixa i arriba a qui ha d'arribar.

> "La relació amb els AP és molt informal perquè amb la majoria compartim espai de treball. La relació amb els AP no és una cosa formalitzada, és més aviat informal.", Membre EC Tarragona.

Si es compara la percepció de la comunicació vertical entre els tres òrgans, es comprova que la percepció més negativa es dóna, clarament, entre les persones membres de la MI.

2.4. Comunicació externa

En el marc d'aquesta avaluació, s'entén comunicació externa com aquella que estableixen els diversos òrgans del circuit, especialment la MI, amb la Comissió Nacional per a una intervenció coordinada contra la violència masclista (CNVM), els mitjans de comunicació i la ciutadania en general.

En relació a la comunicació amb la CNVM, des de la coordinació política del circuit s'explica que la comunicació entre el circuit i la CNVM s'estableix a través de la Presidenta de l'ICD, la qual informa a la CNVM de la realitat del circuit territorial després d'haver assistit a la MI del Camp de Tarragona.

Pel què fa a la relació amb els mitjans de comunicació, des de la coordinació política s'explica que aquesta es lidera sempre des de la Delegació del Govern, institució que presideix la MI. La comunicació amb els mitjans de comunicació és, per tant, sempre a nivell polític, ja que ni la CT i els EC no tenen contacte amb els mitjans de comunicació. No existeix una comunicació directa amb la ciutadania.

Com a valoració general de la comunicació del circuit, tant la coordinadora política com la coordinadora tècnica asseguren que aquesta és un element que cal millorar però que per fer-ho necessiten més personal que del que disposen actualment.

> "[La comunicació del circuit] es podria millorar moltíssim, però per tot això és necessita personal. Necessitaríem a l'ICD mateix, una persona que només es dediqués a això, que vetllés per això i fes seguiment.", Coordinadora política Tarragona.

Si s'observen les dades quantitatives, aquesta idea es manté i es corrobora. Així, pels tres òrgans, l'afirmació "La comunicació del circuit és un element que caldria millorar" sempre obté un acord total que supera el 50% i arriba fins al 85% en el cas de la MI.

3. TREBALL EN XARXA

3.1. Treball en xarxa dins del circuit

En aquest apartat s'analitzen aspectes relacionats amb el treball en xarxa de cada un dels òrgans que constitueixen el circuit comarcal del Camp de Tarragona. L'anàlisi parteix del grau d'acord o desacord de les persones membre de cada un dels òrgans en relació a un llistat d'afirmacions que se'ls hi van plantejar i que es presenten a continuació:

Treball en xarxa MI

- La MI treballa de forma sistemàtica en col·laboració amb els altres òrgans del circuit territorial, especialment la CT.
- Existeixen uns criteris comuns sobre com s'ha d'establir el treball de col·laboració i en xarxa entre els diversos òrgans del circuit, especialment amb la CT.
- La MI estudia i aprova, si s'escau, les propostes provinents de la CT.

Treball en xarxa CT

- Existeix un llenguatge compartit i una aproximació comuna al fenomen de les violències masclistes entre tots i totes les professionals de la CT
- Des de la CT s'actualitza de forma periòdica el Directori de Recursos[3] per a l'abordatge de les VM a Catalunya

[3] El Directori de Recursos per a l'Abordatge de la Violència Masclista a Catalunya és un aplicatiu web gestionat per l'ICD que recull els diferents recursos, serveis i eines existents per a l'abordatge de la violència masclista a Catalunya. És una eina pensada pels circuits territorials amb l'objectiu de millorar la coordinació i derivació entre professionals i el coneixement de la xarxa de recursos. ES pots accedir al Directori a través de la web: http://www.recursosviolenciamasclista.cat/

- El protocol del circuit territorial és útil i facilita la feina de coordinació i col·laboració entre organismes i professionals.
- Des de la CT s'ha dibuixat un circuit que defineix els itineraris que han de seguir les dones en situació de violència.
- Des de la CT s'han definit circuits específics per situacions que requereixen una intervenció especial (urgències, adolescents, etc.).
- Des de la CT s'identifiquen aquells casos que requereixen una intervenció supracomarcal i se n'inicia el seguiment.
- Des de la CT s'han creat o promogut l'ús d'eines de treball comunes que facilitin el treball en xarxa, per exemple, fulls de derivació, documents de cessió i informació de dades, model d'informes judicials, eines de valoració de risc, etc.
- La CT ha establert una estratègia formativa supracomarcal consensuada adequada a les necessitats dels i les professionals.
- Des del circuit s'ha establert una metodologia conjunta de seguiment i recollida de dades que permet l'anàlisi supracomarcal i la comparativa amb altres territoris.
- Des de la CT s'han creat grups de treball temàtics.

Treball en xarxa EC:

- L'EC treballa de forma sistemàtica en col·laboració amb els altres òrgans del circuit territorial, especialment la CT i els AP.
- Existeix un llenguatge compartit i una aproximació comuna al fenomen de la VM entre tots i totes les professionals de l'EC.
- L'EC vetlla per una bona coordinació interprofessional dels membres del circuit i resol problemes de coordinació que es detectin.
- Des de l'EC es fomenten contactes entre les entitats i els serveis de la comarca.
- Des de l'EC s'ha dibuixat un circuit que defineix els itineraris que han de seguir les dones en situació de violència en l'àmbit comarcal.
- Des de l'EC s'han definit circuits específics per situacions que requereixen una intervenció especial (urgències, adolescents, etc.).
- Des de l'EC s'identifiquen aquells casos que requereixen una intervenció supracomarcal i es deriven a la CT perquè en faci el seguiment.

Els següent gràfics, juntament amb la informació recollida durant el treball de camp, aporten informació sobre elements relacionats amb el treball en xarxa de cada un dels òrgans, així com sobre quin és el grau d'acord o desacord de les persones que formen part de cada un d'ells en relació a les afirmacions anteriors.
En primer lloc, es presenta el gràfic que mostra els elements relacionats amb el treball en xarxa del circuit valorats per la MI.

Gràfic 7: Grau d'acord i desacord de la MI en relació a elements vinculats al treball en xarxa del circuit_Tarragona

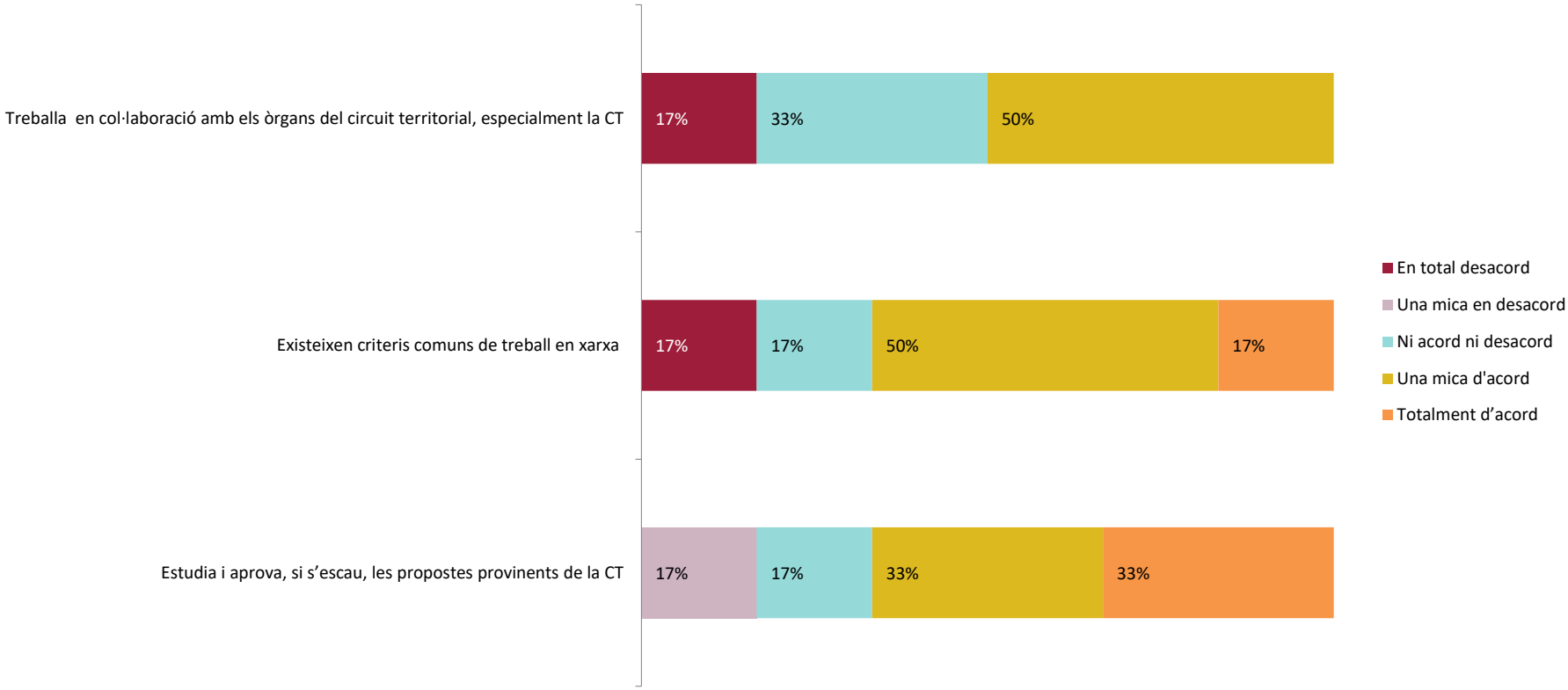

L'afirmació vers la qual hi ha un grau d'acord més alt és:

1) La MI estudia i aprova, si s'escau, les propostes provinents de la CT: 33% totalment d'acord i 33% una mica d'acord.

L' afirmació vers les quals hi ha més desacord és:

1) La MI treballa de forma sistemàtica en col·laboració amb els altres òrgans del circuit territorial, especialment la CT: 17% en total desacord.

Un cop analitzats els elements vinculats a la MI, a continuació es presenta el gràfic que mostra els elements relacionats amb el treball en xarxa del circuit valorats per la CT.

Gràfic 8: Grau d'acord i desacord de la CT en relació a elements vinculats al treball en xarxa del circuit_Tarragona

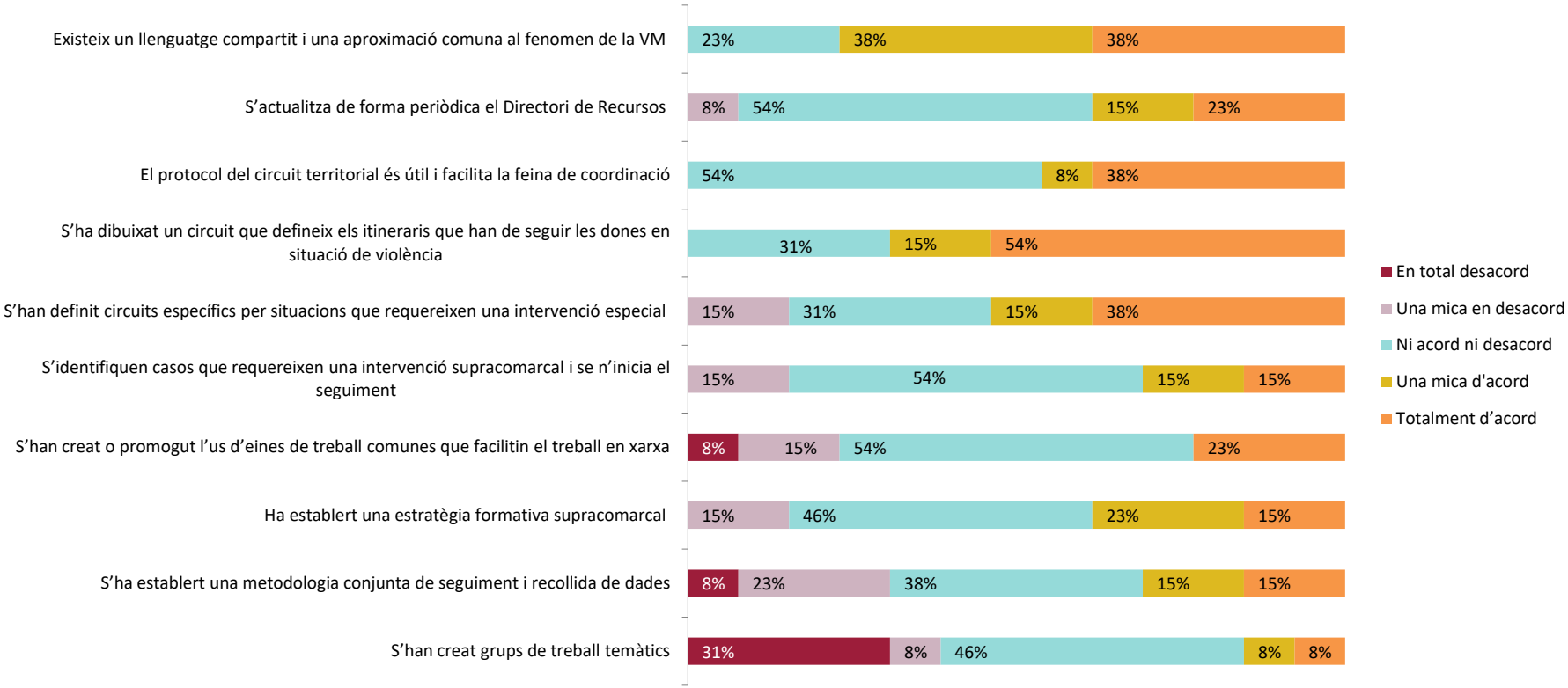

Les afirmacions vers la qual hi ha un grau d'acord més alt són:

1) Des de la CT s'ha dibuixat un circuit que defineix els itineraris que han de seguir les dones en situació de violència: 54% totalment d'acord i 15% una mica d'acord.
2) Existeix un llenguatge compartit i una aproximació comuna al fenomen de les violències masclistes entre tots i totes les professionals de la CT: 38% totalment d'acord i 38% una mica d'acord.
3) Des de la CT s'han definit circuits específics per situacions que requereixen una intervenció especial (urgències, adolescents, etc.): 38% totalment d'acord i 15% una mica d'acord.

Les afirmació vers les quals hi ha més desacord són:

1) Des de la CT s'han creat grups de treball temàtics: 31% en total desacord i 8% una mica en desacord.
2) Des del circuit s'ha establert una metodologia conjunta de seguiment i recollida de dades que permet l'anàlisi supracomarcal i la comparativa amb altres territoris: 8% en total desacord i 23% una mica en desacord.

En general, en l'anàlisi del gràfic destaca els alts percentatges de respostes que acumula la categoria intermitja "ni acord ni desacord", percentatges que arriben fins al 54% en 4 afirmacions i que no baixa del 23% en cap de les 10. Aquesta indecisió pot apuntar un cert desconeixement sobre la realitat del treball en xarxa en el marc del circuit territorial del Camp de Tarragona per part de les persones membres de la CT.

Un cop analitzats els elements vinculats a la CT, a continuació es presenta el gràfic que mostra els elements del treball en xarxa del circuit valorats pels EC.

Gràfic 9: Grau d'acord i desacord dels EC en relació a elements vinculats al treball en xarxa del circuit_Tarragona

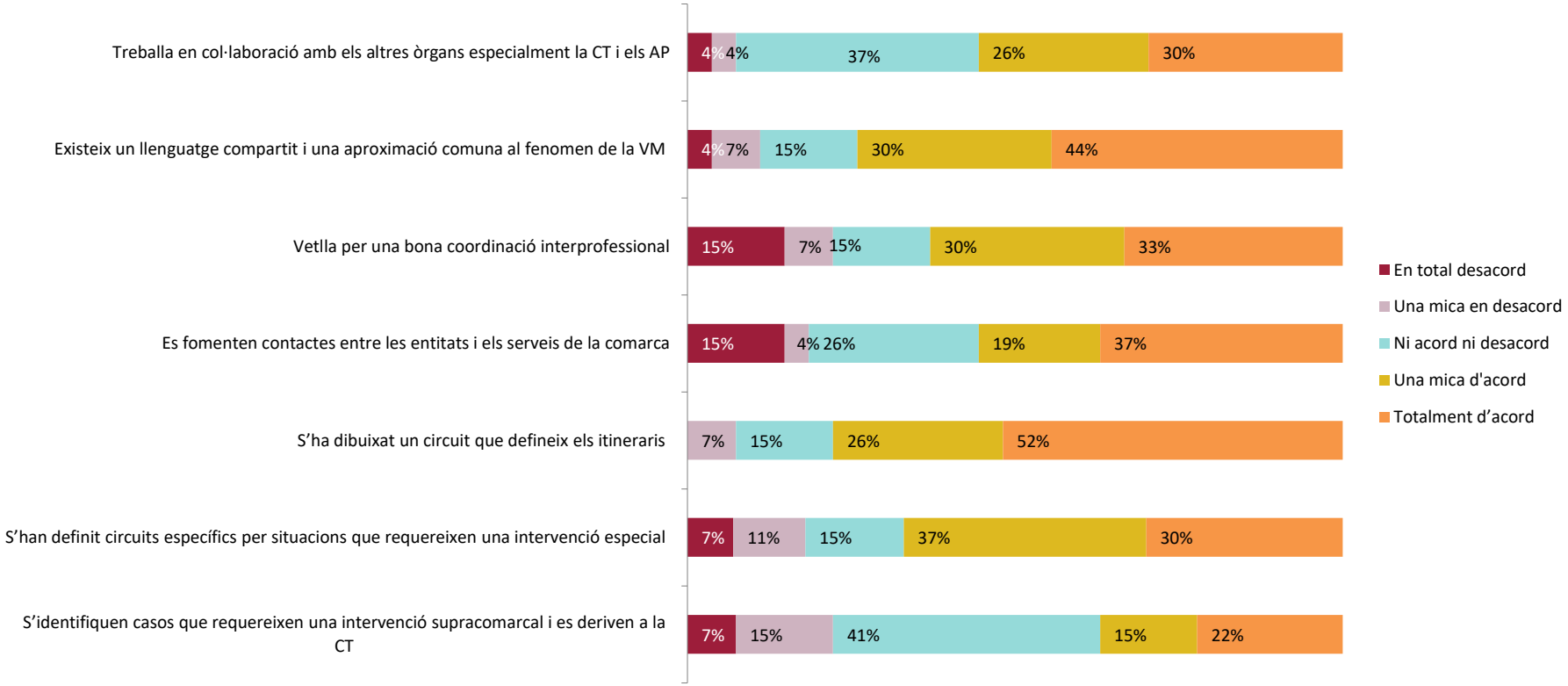

Les afirmacions vers les quals hi ha més consens són, per ordre:

1) Des de l'EC s'ha dibuixat un circuit que defineix els itineraris que han de seguir les dones en situació de violència en l'àmbit comarcal: 52% totalment d'acord i 26% una mica d'acord.
2) Existeix un llenguatge compartit i una aproximació comuna al fenomen de la VM entre tots i totes les professionals de l'EC: 44% totalment d'acord i 30% una mica d'acord.
3) Des de l'EC s'han definit circuits específics per situacions que requereixen una intervenció especial (urgències, adolescents, etc.): 30% totalment d'acord i 37% una mica d'acord.

L'afirmació vers la qual hi ha menys acord és:

1) Des de l'EC s'identifiquen aquells casos que requereixen una intervenció supracomarcal i es deriven a la CT perquè en faci el seguiment: 22% totalment d'acord i 15% una mica d'acord.

Un element que pot ajudar a comprendre quin és l'estat de la qüestió en relació al treball en xarxa al territori, és la valoració que fan els diferents òrgans del circuit sobre l'assoliment de l'estàndard de servei 1 referent a la coordinació territorial. El gràfic aporta informació sobre la percepció dels diferents òrgans del circuit vers el grau d'assoliment de l'estàndard de servei 1, essent 1 no assolit i 5 totalment assolit.

Estàndard de servei 1: En el marc del circuit territorial, s'ha formalitzat la coordinació entre les diferents institucions, administracions i entitats especialitzades a tot el territori, mitjançant la creació d'espais estables de coordinació interdisciplinària i de protocols i circuits específics d'intervenció i derivació.

Gràfic 10: Percepció de la MI, la CT i els EC en relació al grau de compliment de l'estàndard de servei 1_Tarragona

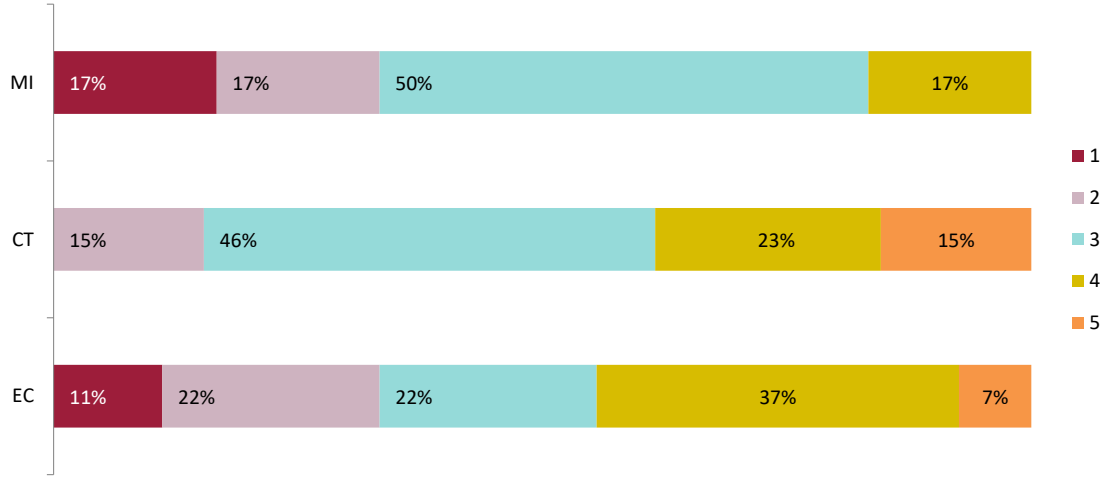

Observant el gràfic es comprova com els EC són els òrgans més convençuts en relació a l'assoliment de l'estàndard de servei, tot i que només el 7% es mostra totalment d'acord, mentre que la MI és l'òrgan menys optimista. Tot i així, en general cap dels òrgans arriba al 50% d'acord, i en el cas de la MI i CT la franja de persones que no es decanta, i puntua de forma intermitja és molt elevada, 50 i 46% respectivament.

3.2. Marc conceptual compartit

En aquest apartat s'analitzen la informació recollida en relació a l'existència o no d'un marc conceptual compartit, és a dir, al fet de si totes les persones membres del circuit entenen i conceptualitzen les violències masclistes des de la mateixa perspectiva.

Tant des de la coordinació tècnica com des de la direcció del SIE de Tarragona s'afirma que sí que existeix un marc conceptual comú, el qual s'ha aconseguit precisament a través el treball en xarxa. Tot i així, apunta que aquest marc comú no sempre és compartir per totes les professionals.

> "Podríem dir que sí [que existeix un marc conceptual compartit]. Des de que hem començat tot aquest treball, hem treballat els protocols, etc. Arran d'anar treballant tot això, sí que s'ha establert un llenguatge i una manera de fer molt similar a tot arreu (...). Sí que cadascú té la seva especificitat, però tot ha sortit de la mateixa mare i, per tant, sí que hi ha aquest marc conceptual compartit. Com a mínim sobre el paper [és així].", Coordinadora tècnica Tarragona.

> "El treball en xarxa també permet definir què són les violències masclistes i utilitzar un llenguatge el més comú possible. Aquesta és una de les funcions del circuit. A vegades, tot i que la definició sigui molt clara, no tothom acaba sabent que són les VM i que implica la seva intervenció, detecció, risc, etc. ", Directora SIE Tarragona.

> "Depèn del circuit [comarcal] on estiguis. Hi ha circuits que ho tenen molt clar i altres que volien fer violències en general, violència contra gent gran, etc. Però no estem en un marc de violències, estem en un marc de violència masclista. Tenim una Llei que ens delimita. S'ha de fer molta pedagogia.", Directora SIE Tarragona.

Les dades quantitatives també donen una indicació de quina és la realitat al circuit territorial del Camp de Tarragona en relació al l'existència o no d'un marc conceptual comú. Així, un 67% de les persones membres de la MI diuen estar totalment d'acord (17%) o una mica d'acord (50%) "Existeix un llenguatge compartit i una aproximació comuna al fenomen de les violències masclistes entre tots i totes les professionals de la CT".

La resposta de les persones membres de la CT va en la mateix línia i el percentatge de totalment d'acord puja fins al 38% i el d'una mica en acord arriba també fins al 38%. Finalment, en relació a l'existència d'un marc conceptual compartit entre les persones membres dels EC, la resposta també és també positiva i un 77% de les persones asseguren estar totalment d'acord (44%) o una mica d'acord (30%) amb l'afirmació "Existeix un llenguatge compartit i una aproximació comuna al fenomen de les violències masclistes entre tots i totes les professionals dels EC".

3.3. Definició i objectiu del treball en xarxa

La Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista i el Protocol Marc per a una intervenció coordinada contra la violència masclista es posa de manifest la importància del treball en xarxa com la forma més efectiva i adequada per l'abordatge de les violències masclistes a Catalunya. Tot i això, cap dels dos documents aporten una definició clara i concisa del què s'entén per treball en xarxa. És per això que, en el marc d'aquesta avaluació, s'ha definit el treball en xara a patir d'altres referències bibliogràfiques. Així, en aquest context, s'entén treball en xarxa com la capacitat per integrar-se i participar plenament en un grup de treball per aconseguir un objectiu comú (Sales i Camarasa, 2012). Així, el treball en xarxa té a veure amb unificar esforços, crear

sinèrgies i establir aliances. El treball en xarxa és un treball sistemàtic de col·laboració i complementarietat entre els recursos i serveis d'un territori. El treball en xarxa va més enllà del mer intercanvi d'informació, el treball en xarxa és l'articulació comunitària, la col·laboració estable i sistemàtica que té per objectiu evitar duplicitats, evitar la competència entre recursos, evitar la descoordinació i potenciar el treball en comú (Institut Municipal de Serveis Socials, Ajuntament de Tarragona).

Al llarg del treball de camp, es va demanar a la coordinadora política i a la coordinadora tècnica que definissin què volia dir per elles treball en xarxa.

Per la coordinadora política territorial, el treball en xarxa és el fet de treballar conjuntament i de l'intercanvi d'informació constant. A banda de donar aquesta definició, la coordinadora política assenyala els reptes i les dificultats que tenen, en el marc del circuit, per fer efectiu el treball en xarxa. Aquests reptes i aquestes dificultats es concreten en: manca de recursos, centralitat dels serveis a la capital i dificultats de mobilitat i accés als recursos.

> "Treballar conjuntament tothom i que tothom sàpiga que està passant o que en un moment pugui actuar.", Coordinadora política Tarragona.

> "Actuar amb la màxima eficàcia possible i màxima rapidesa per eliminar la violència masclista. Però sovint ens encallem. En alguns EC costa derivar al SIE, el SIE tampoc arriba a tot arreu, és una dels problemes que també tenim. Els SIADs estan escampats pel territori, en canvi de SIE només n'hi ha un aquí a Tarragona. Llavors això dificulta, perquè no totes les dones tenen accés a Tarragona. Hem fet una prova pilot al Priorat de fer videoconferència, però costa. Els del Baix Penedès tenen greus dificultats per venir aquí a Tarragona, perquè no hi ha transport assequible. És molt complicat.", Coordinadora política Tarragona.

La coordinadora tècnica defineix el treball en xarxa com el fet de tenir molt clar quines són les persones que intervenen a cada territori. A més, fa referència a la importància de conèixer les persones i de posar-los-hi cara perquè això facilita, segons ella, la comunicació entre les professionals. En relació l'objectiu final del treball en xarxa, anomena el fet de treballar per la prevenció de les violències masclistes per així poder-les eradicar.

3.4. Com es garanteix el treball en xarxa

En aquest apartat s'analitzen quin són els elements que existeixen en el si del circuit territorial de Tarragona que ajuden a garantir el treball en xarxa. En aquest sentit, s'analitza l'existència o no d'elements com ara un directori de recursos compartit, protocols i circuits, l'estratègia formativa supracomarcal, el treball de casos, eines de treball comunes, una metodologia comuna de seguiment i recollida de dades, grups de treball temàtics i la coordinació entre professionals.

Abans de l'anàlisi de tots aquests elements, però, és interessant fer referència a l'estàndard de servei referent a l'existència d'un sistema d'informació global. El gràfic aporta informació sobre la percepció dels diferents òrgans del circuit vers el grau d'assoliment de l'estàndard de servei 3, essent 1 no assolit i 5 totalment assolit.

> *Estàndard de servei 3: En el marc del circuit territorial, es garanteix un sistema d'informació global dels recursos de tot el territori que permet intercanviar informació i coneixements entre les persones professionals, així com una derivació eficaç, especialment en aquelles situacions on es donen més factors de vulnerabilitat.*

Gràfic 11: Percepció de la MI, la CT i els EC en relació al grau de compliment de l'estàndard de servei 3_Tarragona

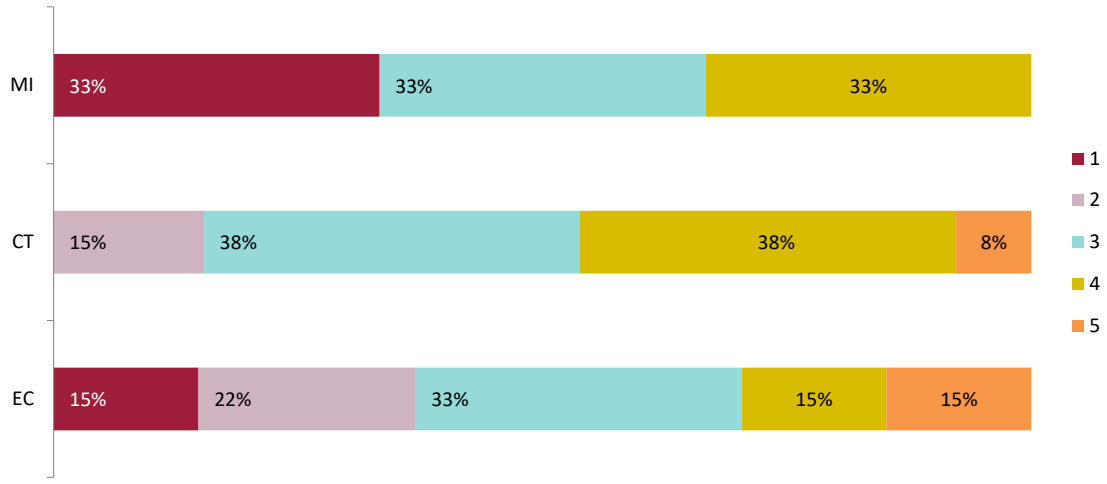

Analitzant el gràfic, s'observa com, en general, no hi ha una visió positiva en relació l'assoliment de l'estàndard de servei relatiu a l'existència d'un sistema d'informació global dels recursos al territori perquè hi ha un percentatge molt rellevant de persones

de tots els òrgans que han escollit el valor intermig 3. La CT és la que té una visió global més positiva, acumulat un 46% de les respostes entre el grau d'assoliment 4 (38%) i 5 (8%), i la MI i els EC són qui tenen una visió més negativa amb un 33% i un 37% de les respostes situant-se entre els valors 1 i 2, respectivament.

Segons la informació recollida a través de l'entrevista amb la coordinadora tècnica, l'actualització del Directori es fa a través d'unes fitxes que les professionals omplen de forma periòdica i que llavors serveixen per actualitzar el directori general.

Un altre element que pot ajudar a garantir el treball en xarxa en el marc del circuit és l'existència d'un protocol territorial per l'abordatge de la violència masclista. La informació recollida entre les persones membres de la CT al respecte no és del tot positiva, però cal matisar. Així, si bé un 38% de les persones membres de la CT van respondre que estaven totalment d'acord amb l'afirmació "El protocol del circuit territorial és útil i facilita la feina de coordinació i col·laboració entre organismes i professionals", un 54% va respondre que no hi estava ni en acord ni en desacord, fet que mostra cert distanciament vers el protocol i una valoració bastant asèptica sobre el seu funcionament real. D'altra banda, en relació a l'existència de circuits, per l'afirmació "Des de la CT s'ha dibuixat un circuit que defineix els itineraris que han de seguir les dones en situació de violència", un 54% de les persones membres de la CT van respondre que hi estaven totalment d'acord, essent aquesta un resultat positiu.

La informació qualitativa al respecte aporta també informació rellevant al respecte. En aquest sentit, des de la coordinadora política s'apunta que la CT es va desvincular de l'elaboració del protocol supracomarcal, el qual va ser treballat i redactat pel propi ICD en base als diversos protocols comarcals que existien al territori. Un cop redactat, la CT el va aprovar. La coordinadora política afirma que els protocols que són realment operatius són els protocols comarcals.

Encara en relació al procés d'elaboració del protocol territorial, la coordinadora tècnica explica que no va ser un procés participatiu i que es va elaborar el protocol perquè es van rebre indicacions de que així havia de ser. Segona la coordinadora tècnica del circuit, el fet de que no fos un procés participatiu, fa que el document final no sigui un document compartit i útil per les professionals del circuit. En aquest sentit, es considera que és un document poc necessari i que no respon a una necessitat del territori.

Des del SIE de Tarragona s'explica que el protocol territorial del Camp de Tarragona no és operatiu. A més, també s'explica la manca de compromís i vinculació amb el protocol territorial i, en canvi, es destaca el pes i la importància que tenen els protocols comarcals.

> "He après que per ser pràctiques i eficaces has d'anar als protocols que utilitzen cada comarca perquè sinó t'encalles. No sé si és lo més adequat o no.(...) Nosaltres el que hem fet és que jo tinc una llista amb informació de com funciona aquest, com funciona aquest altre, etc. cada comarcal i cada protocol. ", Directora SIE Tarragona.

En relació a l'existència de circuits específics, des dels EC s'explica que cap d'ells té un circuit comarcal específic per abordar situacions que requereixen una atenció especial. Només una de les comarques s'està plantejant elaborar un protocol per treballar temes de MGF. Per temes d'urgències, els protocols comarcals preveuen aquest tipus d'intervencions i està regulat d'alguna manera o altra.

Un altre element important que contribueix a la garantia del treball en xarxa en el marc del circuit territorial és l'existència d'una estratègia formativa supracomarcal.

L'estàndard de servei referent al tema de la formació pot donar una primera idea sobre quina és la situació de la formació al territori. El gràfic aporta informació sobre la percepció dels diferents òrgans del circuit vers el grau d'assoliment de l'estàndard de servei 5, essent 1 no assolit i 5 totalment assolit.

> *Estàndard de servei 5: En el marc del circuit territorial, s'analitzen les necessitats formatives dels diferents circuits de tots els territoris i s'organitzen espais per compartir i generar coneixements que permetin desenvolupar eines consensuades.*

Gràfic 12: Està Percepció de la MI, la CT i els EC en relació al grau de compliment de l'estàndard de servei 5_Tarragona

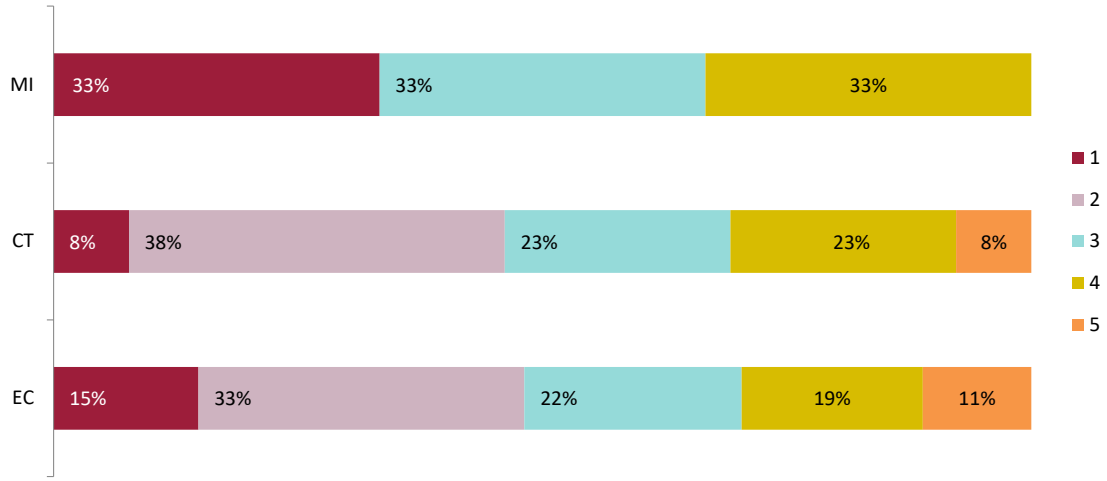

Analitzant el gràfic s'observa com existeix una percepció negativa, per part dels tres òrgans, en relació a l'assoliment d'aquest estàndard de servei vinculat a la formació. Així, els EC són els òrgans que tenen una percepció més negativa acumulant un 48% de les respostes entre els valors 1 i 2. D'altra banda, la CT acumula un 46% de les respostes també en els valors 1 i 2 i, finalment, la MI n'acumula un 33% en aquests mateixos valors. Per tant, en general no es percep l'existència d'una estratègia compartida.
En relació a l'afirmació plantejada a les persones membres de la CT entorn a l'existència d'una estratègia de formació supracomarcal, la resposta és més positiva que l'obtinguda en la valoració de l'estàndard de servei i, per l'afirmació "La CT ha establert una estratègia formativa supracomarcal consensuada adequada a les necessitats de les professionals", un 30% de les respostes es situen entre el totalment d'acord (15%) un mica en acord (15%).

Des de la coordinació tècnica, i encara en relació a l'estratègia formativa supracomarcal, s'explica que totes les formacions que es plantegen en el marc de la CT són supracomarcals. Les últimes formacions que es van plantejar van ser sobre: 1) violència en espais d'oci nocturn, 2) dinamització de circuits, 3) treball en xarxa i 4) gestió de casos d'emergència. Les demandes de formació sempre sorgeixen dels SIADs (en els quals hi treballen les mateixes professionals que participen als EC). Per aquest any vinent, s'explica que hi ha dues propostes formatives sobre la taula, una sobre adolescència i noves tecnologies i una altra sobre violència amb persones LGTBI.

Pel que fa al treball supracomarcal de casos, un altre element clau en el treball en xarxa, des de la coordinació tècnica s'explica que es fa únicament en dos supòsits. En primer lloc, com a reacció després d'un assassinat i, en segon lloc, quan hi ha un cas amb alguna dificultat que no es pot resoldre des dels EC. Tanmateix, afirma que el treball supracomarcal de casos és una pràctica poc habitual en el marc del circuit territorial del Camp de Tarragona.

Si s'analitzen les respostes obtingues a través dels qüestionaris online s'observa que aquestes són més aviat negatives i estan en la línia amb les explicacions de la coordinadora tècnica. Així, pel què fa la CT, per l'afirmació "Des de la CT s'identifiquen aquells casos que requereixen una intervenció supracomarcal i se n'inicia el seguiment", només un 30% de les respostes es situen entre el totalment d'acord (15%) i una mica en acord (15%). D'altra banda, en relació a les valoracions de les persones membres dels EC, l'afirmació "Des de l'EC s'identifiquen aquells casos que requereixen una intervenció supracomarcal i es deriven a la CT perquè en faci el seguiment" només un 37% de les respostes es situen el totalment d'acord (22%) i una mica d'acord (15%). Pels dos òrgans destaca l'important percentatge de respostes que es situen en la categoria intermitja "ni acord ni desacord", un 54% en el cas de la CT i un 41% pels EC.

Un altre element que facilita i garanteix el treball en xarxa en el marc del circuit és l'existència d'eines de treball comunes, la resposta global de les persones membres de la CT a l'afirmació "Des de la CT s'han creat o promogut l'ús d'eines de treball comunes que facilitin el treball en xarxa, per exemple, fulls de derivació, documents de cessió i informació de dades, model d'informes judicials, eines de valoració de risc, etc." és més aviat negativa, ja que només el 23% de les respostes es situen en la categoria "totalment d'acord". A més, de nou, destaca l'elevat percentatge de respostes, un 54%, que es situen en la categoria "ni acord ni desacord", mostrant, segurament, desconeixement sobre la realitat del circuit en relació, en aquest cas, a l'existència d'eines de treball comunes. La coordinadora tècnica apunta que en el seu moment es va treballar un document de valoració de risc (que utilitzen totes les professionals menys Mossos) i que ara s'està treballant en un possible document de derivació. Tanmateix, en el marc del grup de discussió amb les coordinadores dels EC, no totes elles sabien de quin document es tractava i, per tant, no totes l'utilitzaven.

Pel que fa a l'existència d'una metodologia conjunta de seguiment i recollida de dades, la resposta a l'afirmació "Des del circuit s'ha establert una metodologia conjunta de seguiment i recollida de dades que permet l'anàlisi supracomarcal i la comparativa amb altres territoris" és més aviat negativa, ja que només un 30% apunta estar totalment d'acord (15%) o una mica d'acord (15%). Destaca, un cop més el 38% de respostes

indecises situades en la categoria "ni acord ni desacord". Aquestes respostes negatives van en la línia del que es comenta des de la coordinació tècnica, segons la qual la recollida sistemàtica de dades no es treballa des de la CT, però sí que es fa des dels SIADs. S'explica que la majoria de SIADs utilitzen el mateix aplicatiu, fet que facilita llavors la comparativa i l'anàlisi conjunt de les dades que es recullen des d'aquests serveis.

En relació a l'existència grup de treball específics s'explica que no s'han creat mai de forma generalitzada en el marc del circuit. Tot i així, sí que s'explica que a Tarragona sí que s'ha fet la taula dedicada al tràfic de dones per l'explotació sexual.

3.5. Coordinació entre professionals

Un altre element important quan s'analitza el treball en xarxa és l'existència de coordinació entre professionals. L'estàndard de servei referent al tema de la coordinació pot donar una primera idea sobre quina és la situació de la coordinació entre professionals al territori.

El gràfic aporta informació sobre la percepció dels diferents òrgans del circuit vers el grau d'assoliment de l'estàndard de servei 2, essent 1 no assolit i 5 totalment assolit.

> *Estàndard de servei 2: En el marc del circuit territorial, s'impulsa el treball en equip, la cooperació i la vinculació a les diferents xarxes d'intervenció, tot assegurant la presència de les associacions de dones de referència del territori.*

Gràfic 13: Percepció de la MI, la CT i els EC en relació al grau de compliment de l'estàndard de servei 2_Tarragona

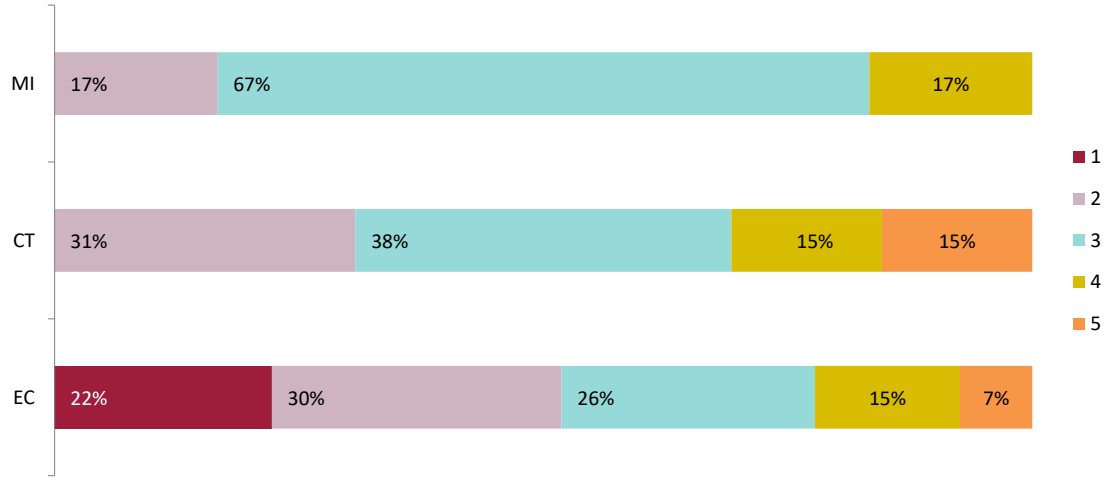

Analitzant el gràfic s'observa com CT és l'òrgan que té una visió més positiva en relació a l'assoliment de l'estàndard de servei relacionat amb la coordinació entre professionals tot i que només un 30% es situa en els valors 1 (15%) i 2 (15%). D'altra banda, els EC són els que valoren més negativament l'assoliment d'aquest estàndard de servei, situant el 22% de les respostes al grau 1 d'assoliment i el 30% al grau 2. La MI, per la seva banda, acumula més de la meitat de les respostes, un 67%, a ni en acord ni en desacord, mostrant un cop més la llunyania d'aquesta òrgan de l'operativitat del circuit.

Les dades qualitatives aporten informació més detallada sobre la realitat de la coordinació entre professionals en el marc del circuit territorial del Camp de Tarragona. Així, la coordinadora política explica les dificultats important que tenen de coordinació amb l'àmbit de la sanitat, sobretot amb alguns hospitals.

> "Hi ha alguns departaments amb qui ens costa molt [coordinar-nos] i tenim problemes. Des del 2011 s'hi està treballant. Sanitat és un gran problema, els hospitals ens són un gran problema. Hem intentat entrar-hi per moltes bandes, però topes amb que ells tenen una estructura, que els metges són molt fluctuants, que sí que tenen protocols... però realment lligar el departament de benestar social (la treballadora social que hi ha l'hospital) amb els metges, és molt difícil. Ens costa molt. (...) Hem fet reunions amb sanitat i a la primera reunió no sabia ni que existíssim, ni què eren el circuits, ni què eren els SIADS, ni res de tot això. Ara ho saben, ja fa temps que ho saben, perquè ja fa temps que vam fer aquestes reunions. Però quan fem els EC és una de les coses que sempre surt, sobretot en determinats hospitals, no en tots.", Coordinadora política Tarragona.

Des de la coordinació tècnica s'explica que la coordinació entre professionals és un fet però que no sempre es produeix en el marc de la CT, sinó que moltes vegades la coordinació entre professionals es produeix bilateralment o té llocs en espais informals o formals de coordinació alternatius a la CT.

Des dels EC asseguren que allò que afavoreix la coordinació entre els i les professionals en l'àmbit comarcal és que són territoris petits i que tots i totes es coneixen. A més, també apunten que hi ha duplicitat de càrrecs, és a dir que la referent en violència masclista pot ser la mateixa que la referent d'infància, i que la coordinació entre professionals forma part del dia a dia de la seva feina i no és exclusiva pels casos de violència masclista.

> "Amb territoris petits, com és el meu, al final, aquestes persones que s'han de coordinar no només tracten aquest tema, sinó que són professionals que tracten tot el que és atenció social i per tant, un mosso tant tracta temes de violència com temes de joves. Per tant, no tenim una estructura exclusiva per violència, sinó que moltes vegades parlem de tot, de la gent gran, de la gent que està al carrer, de la violència, etc. No tenim una estructura de reunions en cada àmbit, sinó que és una mica més informal. Això jo sempre ho he volgut destacar a nivell de comarca. En territoris més grans és normals que hi hagi professionals més especialitzats en cada àmbit. Nosaltres treballem gent gran, infància i dones. Nosaltres parlem amb la treballadora social de l'hospital tant per un cas d'infància com per un cas de gent gran o d'una dona. Tot flueix igual.", Membre EC Tarragona.

A banda de les reunions dels EC, les coordinadores dels EC expliquen que també s'organitzen reunions amb totes les coordinadores i/o psicòlogues dels SIADs. Afegeixen que aquestes reunions periòdiques amb professionals de diverses comarques, tot i no està contemplades en l'estructura i els mecanismes de coordinació del circuit, són el veritable motor del circuit.

D'altra banda, les mateixes professionals també expliquen que sol ser més fàcil la coordinació amb els i les professionals vinculades amb serveis social i amb el àmbits que treballen temes de violència i més complicada amb altres departaments més allunyats del tema. Acaben arribant a la conclusió que la predisposició de coordinar-se depèn de cada professionals, que de vegades és més fluida que d'altres.

Des del SIE s'entén la coordinació entre professionals i serveis com l'element central en l'abordatge de les violències masclistes:

> "No podem treballar sinó es amb coordinació amb la resta de serveis de la xarxa i de totes les comarques.", Directora SIE Tarragona.

3.6. Punt forts del treball en xarxa

Des de la coordinació política del circuit s'apunta, com element positiu del treball en xarxa, que si aquest funcionés a la perfecció, la resolució dels casos de violència masclista hauria de ser pràcticament un procediment automàtic.

> "Si funcionés tot molt bé, permetria que prement un botó, se solucionés tot i que tothom arribés a tot arreu.", Coordinadora política Tarragona.

D'altra banda, des de la direcció del SIE s'apunten dos element positius que s'aconsegueixen gràcies al treball en xarxa. Per una banda, asseguren que permet evitar

la vitalització secundària de les dones ja que si efectivament el treball en xarxa i la coordinació entre professionals és real, s'aconsegueix no duplicar intervencions. D'altra banda, des del SIE també s'apunta que el treball en xarxa ajuda a limitar i a definir les funcions i l'àmbit d'actuació de cada un dels serveis. A més, també ajuda a la resolució col·laborativa dels casos.

> "Una de les coses que facilita tot aquest treball és poder delimitar les funcions dels diferents serveis, evitar la multiintervenció de serveis similars, evitar que la dona vagi a dos serveis diferent on fan un servei similar", Directora SIE Tarragona.

> "Els circuits també faciliten moltíssim poder resoldre dificultats davant les intervencions. Més enllà del que pot fer cada servei, es crea un treball col.laboratiu que jo trobo fonamental per poder treballar amb les dones i els seus fills i filles. Al final, tota aquesta feina reverteix en les persones que estem atenent des de la xarxa.", Directora SIE Tarragona.

3.7. Punt febles del treball en xarxa

Des de la coordinació política del circuit, s'apunta com a punt feble del treball en xarxa, en el marc del circuit territorial, el fet que aquest no està ben estructurat i que hi ha manca de recursos especialitzats. En aquest sentit, es fa referència, sobretot, a la necessitat de crear més SIEs que permetin donar una resposta especialitzada a les dones que es troben en situació de violència masclista.

> "No estem ben estructurats, perquè nosaltres tenim els EC, que hi ha representants de tot arreu, però els SIADs és personificat: l'EC del Baix Camp té el SIAD del Baix Camp, etc. però en canvi el SIE és un per tothom. Això dificulta. La resta, Mossos, també, cadascú té el seu, els hospitals també té els seus representants, els psicòlegs, els EAPS, tots formen part, però llavors tenim el SIE que és una persona i l'ICD. Falta reestructurar tot això. (...) De la mateixa manera que tenim 13 SIADs, hi hauria de poder haver una seu del SIE a cada comarca que permetés que fos més fàcil a les dones accedir-hi. (...) De la mateixa manera que es van desplegar els SIADs per tot el territori, s'haurien d'haver desplegat també els SIEs.", Coordinadora política Tarragona.

Des de la coordinació tècnica s'apunta que la dificultat principal és la duplicitat del personal, el fet de que són les mateixes persones a tot arreu. Si bé per una banda aquest fet ajuda a la coordinació entre professionals, també dificulta la definició de les fronteres

del circuit les quals es creuen amb les d'altres espais de participació com, per exemple, les reunions dels SIADs.

4. MECANISMES DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ

4.1. Mecanismes de seguiment i control dels protocols supracomarcals i comarcals i circuits

En aquest apartat s'analitza la informació obtinguda en relació als mecanismes de seguiment i control del protocol supracomarcal. L'estàndard de servei referent al tema de l'avaluació pot donar una primera idea sobre quina és la situació en relació a l'avaluació i el seguiment de l'aplicació del protocol al territori. El gràfic aporta informació sobre la percepció dels diferents òrgans del circuit vers el grau d'assoliment de l'estàndard de servei 4, essent 1 no assolit i 5 totalment assolit.

Estàndard de servei 4: En el marc del circuit territorial, es garanteix l'avaluació continuada, el seguiment i l'adequació dels protocol i circuits, tot dissenyant un sistema de registre de dades a aquest efecte.

Gràfic 14: Percepció de la MI, la CT i els EC en relació al grau de compliment de l'estàndard de servei 4_Tarragona

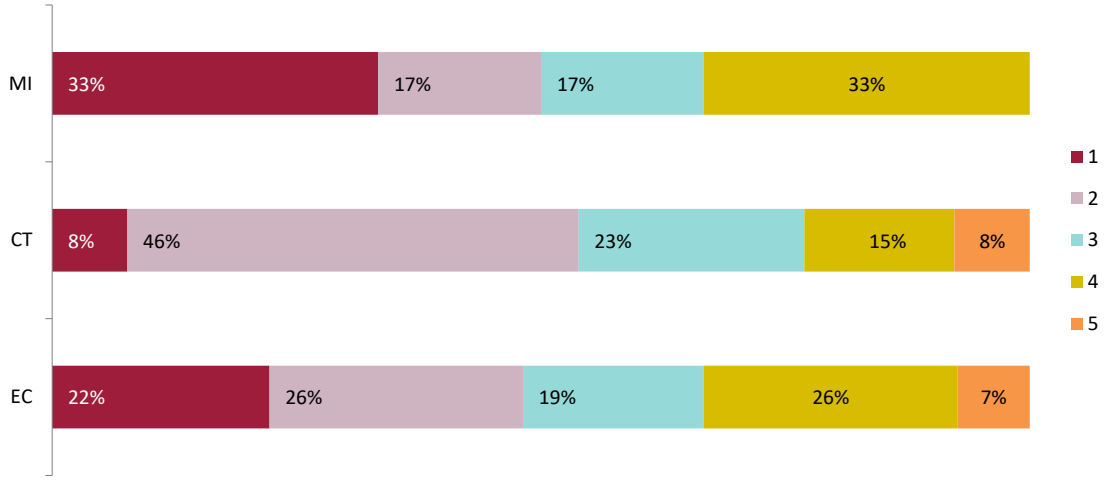

Si s'observa el gràfic es comprova com la percepció general de tots els òrgans vers l'assoliment d'aquest estàndard de servei és clarament negativa, sent la CT la més negativa concentrant el 54% de les respostes entre 1 i 2, seguida per la MI amb un 50% i, finalment, pels EC amb un 48%.

Aquestes valoracions tant negatives estan en línia amb el fet de que, efectivament, no existeixen mecanismes de control i avaluació dels protocol ni del propi circuit, tal i com es transmetre al llarg de les entrevistes amb al coordinadora política i tècnica del circuit.

5. LIDERATGE DELS CIRCUITS PER PART DE L'INSTITUT CATALÀ DE LES DONES

5.1. Lideratge dels circuits

En aquest apartat s'analitzen aspectes relacionats amb el lideratge de l'ICD. L'anàlisi parteix del grau d'acord o desacord de les persones membre de cada un dels òrgans en relació a un llistat d'afirmacions que se'ls hi van plantejar i que es presenten a continuació:

Lideratge MI:

- L'ICD fa públic el seu suport i compromís institucional en l'abordatge de les violències masclistes.
- L'ICD facilita els recursos humans necessaris pel lideratge dels espais de coordinació del circuit, alliberant temps i fent un reconeixement institucional de la seva funció.
- L'ICD facilita els recursos econòmics que permeten consolidar estratègies de circuit, que poden anar des de la formació fins a la creació d'eines i recursos específics que faciliten la coordinació.
- L'ICD treballa per assegurar el compromís i aliances amb la resta d'institucions.
- L'ICD lidera el treball de la Mesa Institucional.

Lideratge CT:

- L'ICD ofereix suport tècnic i assessorament.
- L'ICD impulsa i dona suport econòmic per la creació d'eines metodològiques comunes.
- L'ICD genera i cuida espais per l'intercanvi entre professionals dels circuit.
- Des de l'ICD es valora i es reconeix el lideratge tècnic que es fa des de la CT.
- L'ICD dona resposta a les necessitats formatives dels equips professionals del circuit.
- L'ICD aporta assessorament i acompanyament legal quan s'escau.

Lideratge EC:

- L'ICD ofereix suport tècnic i assessorament.
- L'ICD impulsa i dona suport econòmic per la creació d'eines metodològiques comunes.
- L'ICD genera i cuida espais per l'intercanvi entre professionals dels circuit.
- Des de l'ICD es valora i es reconeix el lideratge tècnic que es fa des de l'EC.
- L'ICD dona resposta a les necessitats formatives dels equips professionals del circuit.
- L'ICD aporta assessorament i acompanyament legal quan s'escau.

Els següents gràfics, juntament amb la informació qualitativa recollida durant el treball de camp, aporten informació elements relacionats amb el lideratge de l'ICD en cada un dels òrgans, així com quin és el grau d'acord o desacord de les persones que formen part de cada un d'ells en relació a les afirmacions anteriors. En primer lloc es presenta el gràfic que mostra els elements del lideratge de l'ICD vinculats amb la MI.

Gràfic 15: Grau d'acord i desacord de la MI en relació a elements vinculats al lideratge del circuit_Tarragona

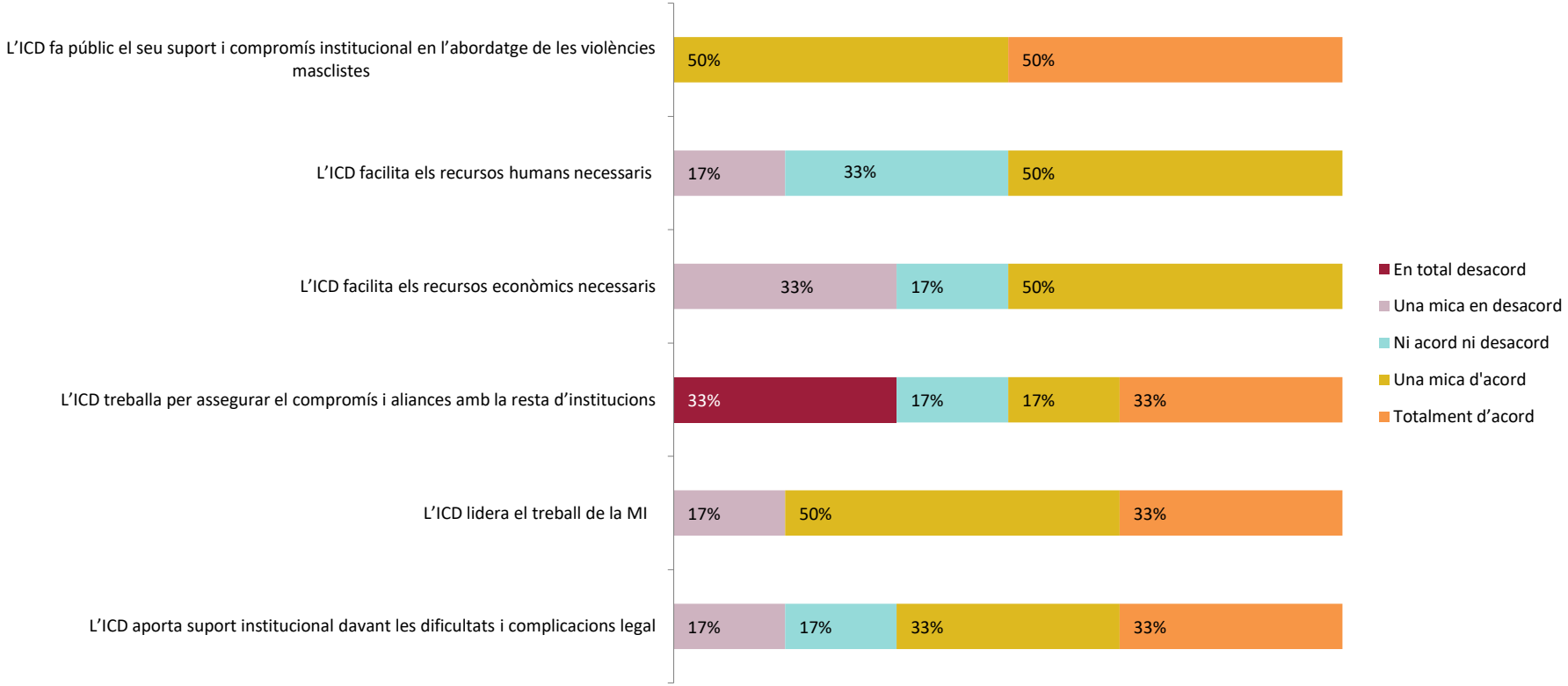

Les afirmacions vers les quals hi ha més acords són, per ordre:

1) L'ICD fa públic el seu suport i compromís institucional en l'abordatge de les violències masclistes: 50% totalment d'acord i 50% una mica d'acord.

2) L'ICD lidera el treball de la Mesa Institucional: 33% totalment d'acord i 50% una mica d'acord.

3) L'ICD aporta suport institucional davant les dificultats i complicacions que poden existir a nivell legal en l'abordatge de les violències masclistes: 33% totalment d'acord i 33% una mica d'acord.

L'afirmació vers la qual hi ha més desacord és:

1) L'ICD treballa per assegurar el compromís i aliances amb la resta d'institucions: 33% en total desacord.

Com anàlisi general del gràfic, és important apuntar que els resultats sobre les valoracions del lideratge de l'ICD són, en general, molt positives. Així, totes les afirmacions obtenen un percentatge d'acord per sobre del 50% i els percentatges de desacord estan sempre per sota del 33%. Així, les dades quantitatives mostren com la MI té la percepció de que l'ICD és la institució que lidera la intervenció coordinada per l'abordatge de la violència masclista en el marc del circuit territorial del Camp de Tarragona.

Un cop analitzades els elements vinculades a la MI, a continuació es presenta el gràfic que mostra els elements relacionats amb el lideratge de l'ICD valorats per la CT.

Gràfic 16: Grau d'acord i desacord de la CT en relació a elements vinculats al lideratge del circuit_Tarragona

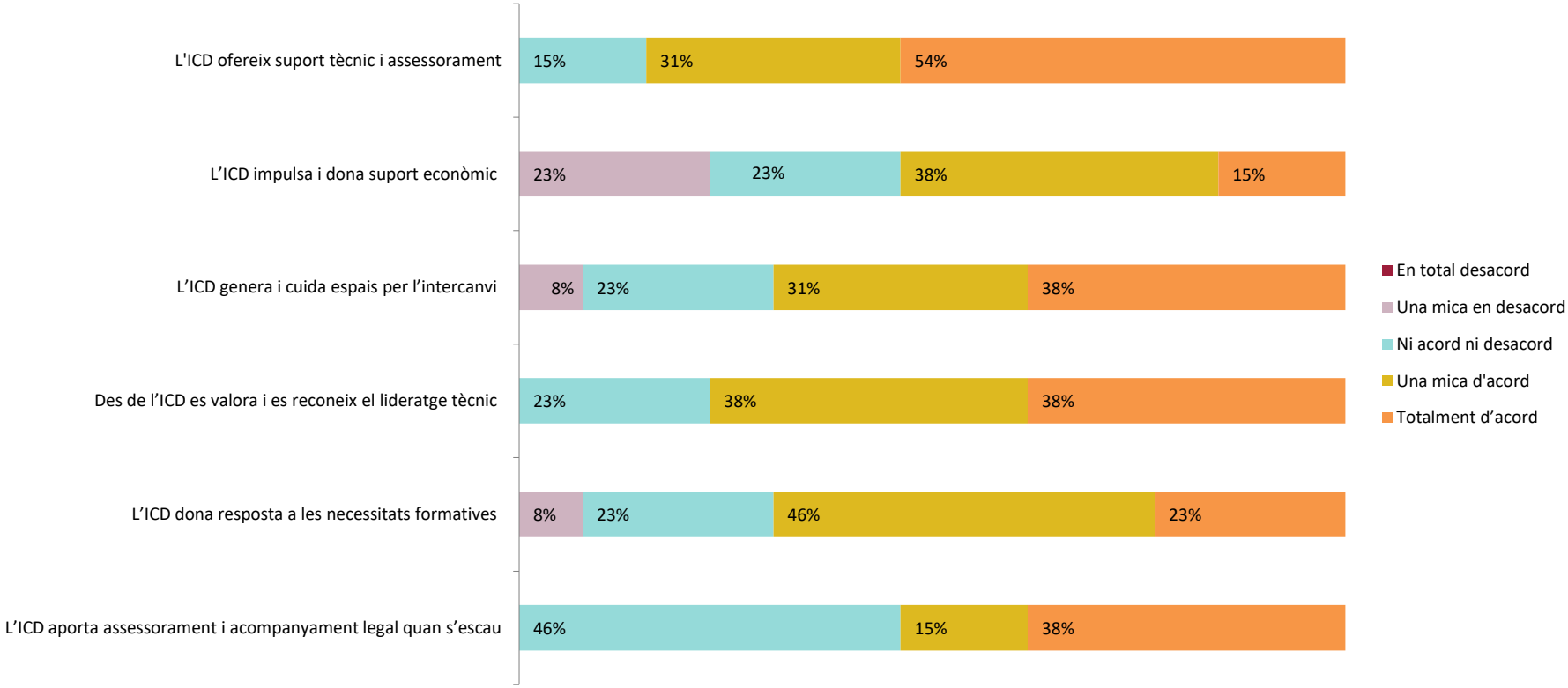

Les afirmacions vers les quals hi ha més acord són:

1) L'ICD ofereix suport tècnic i assessorament: 54% totalment d'acord i 31% una mica d'acord.
2) Des de l'ICD es valora i es reconeix el lideratge tècnic que es fa des de la CT: 38% totalment d'acord i 38% una mica d'acord.
3) L'ICD genera i cuida espais per l'intercanvi entre professionals dels circuit: 38% totalment d'acord i 31% una mica d'acord.

L'afirmació vers les quals hi ha menys acord és:

1) L'ICD impulsa i dona suport econòmic per la creació d'eines metodològiques comunes: 15% totalment d'acord i 38% una mica d'acord.

Les dades quantitatives mostren, també en aquest cas, una clara percepció de l'ICD com a figura que lidera la intervenció coordinada per part de la CT. Així, en general, les valoracions fetes per les persones membres de la CT sobre el lideratge de l'ICD són positives. Totes les afirmacions obtenen un percentatge d'acord per sobre del 53% i els percentatges en les categories de desacord son baixos, sempre per sota del 23% i només en 3 de les 6 categories. Un cop analitzades els elements vinculades a la CT, a continuació es presenta el gràfic que mostra els elements relacionats amb el lideratge de l'ICD valorats pels EC.

Gràfic 17: Grau d'acord i desacord els EC en relació a elements vinculats al lideratge del circuit_Tarragona

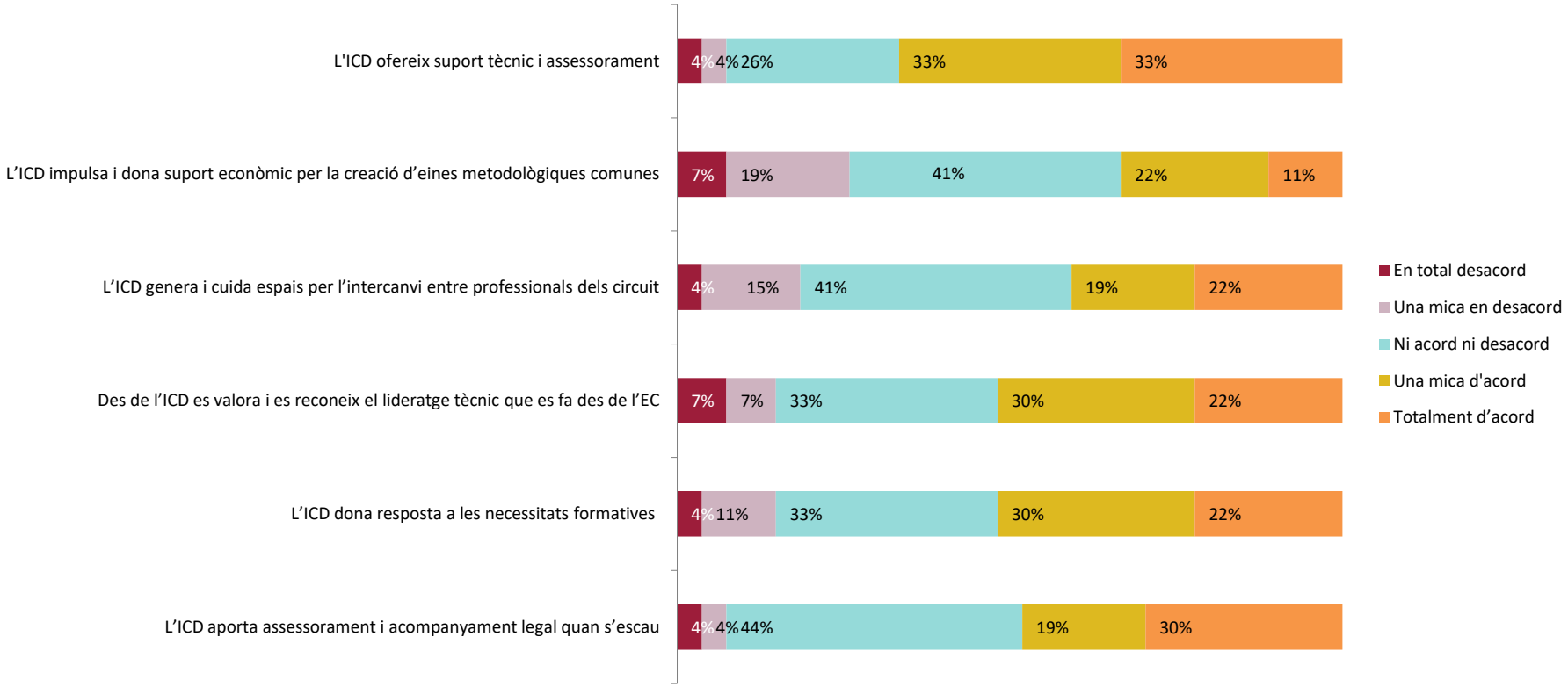

Les afirmacions vers les quals hi ha més acord són:

1) L'ICD ofereix suport tècnic i assessorament: 33% totalment d'acord i 33% una mica d'acord.

2) Des de l'ICD es valora i es reconeix el lideratge tècnic que es fa des de l'EC: 22% totalment d'acord i 30% una mica d'acord.

3) L'ICD dona resposta a les necessitats formatives dels equips professionals del circuit: 22% totalment d'acord i 30% una mica d'acord.

L'afirmació vers les quals hi ha més desacord és:

1) L'ICD impulsa i dona suport econòmic per la creació d'eines metodològiques comunes: 11% totalment d'acord i 22% una mica d'acord. A més, destaca també el 41% de les respostes concentrades a la categoria intermitja "ni acord ni desacord".

Analitzant les dades, s'observa que els EC valoren positivament el lideratges de l'ICD, però no amb la mateix contundència que la CT i la MI. En les respostes del EC, només 3 de les 6 afirmacions tenen un grau d'acord per sobre el 50%. A més, també és important destacar el volum de respostes concentrades en al categoria "ni acord ni desacord", entre un 33% i un 44%, el qual pot indicar que entre moltes de les persones membres dels EC hi ha un desconeixement sobre quin és el rol de l'ICD en el marc del circuit.

Des de la coordinació política del circuit s'apunta que el lideratge del mateix depèn molt de la presidenta de l'ICD. Assegura que els canvis polítics no ajuden a l'estabilitat i que des de que ocupa el lloc de coordinadora, hi ha hagut 3 presidentes diferents, fet que no permès mantenir i consolidar un lideratge clar. Tanmateix, també des de la coordinació política del circuit es valora positivament el posicionament ferm de l'ICD en matèria de violències masclistes així com el suport tècnic que reben des de l'ICD central.

> "Penso que la visualització del seu posicionament és ferm. Cada vegada s'han anat posicionant millor. (...)", Coordinadora política Tarragona.

> "En relació al suport tècnic, això sí, el suport que vulguis, no tenim cap problema.", Coordinadora política Tarragona.

La visió de la coordinadora tècnica del circuit és diferent i des d'aquesta posició es creu que hi hauria d'haver més implicació i compromís polític per part de l'ICD en la lluita

contra les violències masclistes. Destaca la importància de que els càrrecs i òrgans polítics del circuits es recolzin més dels càrrecs i els òrgans tècnics per, d'aquesta manera, assegurar que les polítiques responguin realment a les necessitats reals.

Des dels EC valoren com a element negatiu en relació al lideratge dels circuits la manca de reconeixement de la seva feina.

> "Ens sentim poc reconegudes, que la nostra feina no es reconeix. Estaria bé que des de Barcelona es vingués a visitar els serveis i recursos i que parlessin amb els polítics del territori perquè fossin conscients de tot el que s'està fent. Això ens faltaria molt.", Membre EC Tarragona.

A més, reclamen menys centralisme des de Barcelona al mateix temps que valoren molt positivament el suport que reben des de l'ICD de Tarragona. Tot i així apunten que veuen que el tema del circuit ha perdut força durant els últims anys i que aquesta és la raó per la qual no es convoca la CT.

6. VALORACIÓ GENERAL DEL CIRCUIT

En aquest últim apartat s'exposa la informació recollida entorn la valoració que fan les professionals del circuit sobre el seu funcionament. A més, es presenta un llistat del principals èxits obtinguts en el marc del circuit durant els seus anys de funcionament, així com un llistat dels reptes de futur identificats per les pròpies professionals.

6.1. Valoració del circuit

Des de la coordinació política del circuit es valora de forma molt positiva l'estructura del circuit com a forma d'intervenció coordinada per l'abordatge de les violències masclistes.

> "El circuit és la millor fórmula d'intervenció. I el fet de formar part ara de presidència penso que ens dóna un pes que hauríem de tenir. És una cosa transversal, la dona no és un afer social, no és una cosa de benestar social. És una problemàtica que s'ha d'abordar des de tots els departaments.", Coordinadora política Tarragona.

La coordinadora tècnica valora que, en general, el circuit és un bon model. Tanmateix, apunta que caldria definir millores les seves funcions com a coordinadora tècnica. A més, també apunta que potser seria necessari reduir el nombre de gent vinculada al circuit, així com el nombre de reunions, per tal de fer-lo més àgil.

> "Qui s'hi troba amb el dia a dia, és una cosa àgil, l'espai per debatre, per poder compartir informació, està molt bé, però hi ha una sèrie de gent…

potser s'hauria de reduir el nombre de persones que formen part del circuit. Potser s'haurien de crear grups de treball específics i fer reunions de la CT només una vegada amb tota l'amplitud de la CT. Però llavors tornem a estar amb el mateix: qui hi hauria en aquests grups de treball? Les mateixes, les 10-12 persones amb les que ja estàs treballant en altres àmbits.", Coordinadora tècnica Tarragona.

7. CONCLUSIONS

7.1. Estructura orgànica del circuit

En aquest apartat es presenten les principals conclusions en relació a la creació, la composició, els rols, les funcions i l'operativitat del circuit.

El circuit del Camp de Tarragona es constitueix formalment l'any 2009. Per la seva posada en marxa es va comptar durant un any amb l'assessorament de dues consultories (El Safareig i Spora) contractades per l'ICD que van donar suport a la constitució i la posada en marxa de la CT i dels EC durant l'any 2010. Amb el canvi de Govern a finals de 2010 les reunions del circuit es van paralitzar durant un any, reiniciant-se a 2012. Malgrat ser un dels primers circuits, el protocol territorial va ser l'últim que es va aprovar a Catalunya, el juny de 2016. A diferència d'altres territoris, a Tarragona quan es va constituir el circuit es va apostar en incentivar l'elaboració i l'aprovació dels protocols comarcals primer.

En relació a la **composició** del circuit, la **MI** està constituïda per 35 institucions, essent l'òrgan amb més representants. Aquest nombre tant elevat d'institucions fa pensar que la MI és una espai poc propici pel debat i la deliberació. La **CT** està constituïda per 28 institucions, un nombre més manejable. Finalment, els **EC**, tenen un nombre de representants variable en funció de la comarca, anant de 11 membres a 27. Tots els EC es reuneixen de forma periòdica i organitzen les reunions responent a les necessitats del territori.

En relació a **l'operativitat**, la **MI** es convoca anualment i l'assistència és alta. Es descriuen les reunions anuals de la MI com reunions informatives i poc orientades a la presa de decisions polítiques.

Pel què fa a la **CT**, la convocatòria de les reunions depèn dels anys, i va des de la no convocatòria a reunions bianuals. Està pot instaurada la regularitat en les convocatòries. S'explica que l'assistència, quan és convoca, és alta. S'apunta que tot i que la CT no es

reuneix de forma periòdica, els temes no s'encallen i no es deixar de fer res ni de donar resposta al problemes i demandes que puguin existir al territori ja que existeixen maneres de coordinació alternatives a les establertes en el marc del circuit. S'apunta que la convocatòria de les reunions de la CT genera un sobreesforç important i que en moltes ocasions s'utilitzen espais de coordinació més o menys formals per parlar, intercanviar informació i prendre decisions. S'explica que aquests espais d'intercanvi d'informació alteratius a la CT són, per exemple, altres reunions de coordinació d'altres serveis (SIADS, per exemple), recursos o circuits on es troben les mateixes professionals. En relació al funcionament de les reunions de la CT, aquestes segueixen un ordre del dia preestablert. La reunió es sol dividir en dues parts, una monogràfica sobre un tema concret i l'altra es dedica a fer seguiment de temes concrets del circuit. En aquesta segona part s'intenta que les representants dels EC expliquin la situació a cada comarca. Al final de les reunions sempre s'intenta fer un calendari de treball, no sempre fàcil de complir. Tot i així, s'apunta que el grau de compliment dels acords sol ser alt i que a cada reunió es fa seguiment sobre si els acords presos a la última reunió s'han complert o no. La valoració que es fa del funcionament de la CT és ambivalent, per una banda es creu que podria funcionar millor, però per l'altra s'assegura que es compleix amb els mínims requerits.

En relació al grau d'implicació de les persones membres de la CT, s'apunta que es poden diferenciar dos perfils de professionals. Per una banda, unes (coordinadores dels EC i Mossos d'Esquadra) que tenen un grau d'implicació molt alt i amb qui la coordinació és directa i molt senzilla. I, per l'altra banda, els i les professionals que participen a la CT en representació a diversos departaments de la Generalitat, entre les quals el grau d'implicació és menor perquè, segons la coordinadora tècnica, treballen el tema de la violència masclista de forma tangencial. A més, també s'apunta que la baixa implicació i la baixa motivació també ve donada per un tema de rotació de personal. Així, en segons quins departaments, sobretot els que ja de per si tenen un grau d'implicació baix, les persones són molt canviants i llavors és difícil establir dinàmiques de treball continuat.
S'identifica certa confusió i una manca de delimitació entre les responsabilitats de la coordinadora tècnica i la coordinadora política. En aquest sentit, la coordinadora tècnica explica que aquest fet li genera certa confusió i creu que, per tal de millorar el funcionament del circuit, caldria que com a tècnica tingués més autonomia i que les funcions d'una i altra estiguessin més ben definides.

La forma d'operar dels **EC** és molt diversa i cada un d'ells té les seves pròpies dinàmiques de funcionament. Tots els EC es reuneixen periòdicament i organitzen les reunions responent a les necessitats del territori.

7.2. Funcions

En aquest apartat es presenten les principals conclusions en relació a l'avaluació de les funcions definides per cada un dels òrgans[4].

Entre les persones membres de la **MI**, existeix una percepció bastant negativa sobre el compliment de les funcions que li són assignades. En aquest sentit, és destacable que, per totes les afirmacions, les categories de desacord acumulen més respostes que les categories d'acord. Tot i això, les afirmacions que generen més acord són aquelles relacionades amb funcions de caire mecànic i formal, vinculades a la pròpia inèrcia de funcionament de la MI (aprovació de propostes de la CT, nomenament de les persones membres de la CT i convocatòria de la reunió anual). Tanmateix, cap d'elles requereix una grau d'implicació alt per part de les institucions i persones membres de la MI. D'altra banda, les afirmacions que generen més desacord són, precisament, aquelles relacionades amb funcions vinculades amb facilitar recursos humans i econòmics que permetin l'abordatge de la violència masclista al territori, les qual requereixen efectivament un grau d'implicació i compromís polític elevant per part de les institucions i les persones membres de la MI.

Les persones membres de la **CT**, en canvi, tenen una valoració, en general, positiva sobre el compliment de les funcions que els hi pertoquen. Valoren millor aquelles funcions vinculades al rol i a les tasques de la coordinadora tècnica del circuit (convocatòria i coordinació de les reunions i foment de la comunicació entre persones membres de la CT) i pitjoraquelles relacionades amb les funcions del propi òrgan com són, per exemple, aquelles vinculades amb el seguiment i el treball supracomarcal de casos.

Els **EC** es perceben com òrgans que, en general, compleixen amb les funcions que tenen assignades. Es valora de forma molt positiva el rol de les coordinadores dels EC, el fet que els EC són òrgans claus pel bon funcionament dels circuits comarcals i el seguiment que es fa del protocol des dels EC. D'altra banda, es valora més negativament la freqüència de les reunions de coordinació. Els EC són considerats peces fonamentals dels circuits ja que garanteixen el bon funcionament del circuit a través del treball coordinat i en xarxa.

7.3. Comunicació

[4] Les funcions es van descriure a partir de la informació disponible al Protocol Marc i als diversos protocols territorials.

En aquest apartat es presenten les principals conclusions en relació a l'avaluació de la comunicació del circuit. Concretament es presenten les conclusions en relació a la comunicació interna horitzontal i vertical i la comunicació externa.

Les persones membres de la **MI** tenen una percepció negativa sobre les comunicació del circuit. En aquest sentit, es posa sobra la taula que les persones membres de la MI tenen poc coneixement sobre l'activitat que es porta a terme en el marc del circuit. En línia amb aquesta percepció negativa sobre la comunicació del circuit, un 83% de les persones membres de la CT creuen que la comunicació és un element del circuit que caldria millorar.
Les persones membres de la **CT** tenen una visió més positiva de la comunicació del circuit que les persones membres de la MI. Des de la CT es valora positivament elements com la comunicació horitzontal i la comunicació vertical. En canvi, es valoren més negativament elements relacionats amb el traspàs de documentació amb la MI. Tot i que la percepció de la CT sigui, en general, més positiva que la de la MI, un 85% de les persones membres de la CT també creuen que la comunicació és un element del circuit que caldria millorar.

Els **EC** tenen una percepció bastant positiva de la comunicació del circuit, millor inclús que la CT i per suposat que de la MI. Des dels EC també es valoren positivament elements com la comunicació horitzontal i la comunicació vertical. En canvi, es valoren més negativament el coneixement general que com a membres de la EC tenen sobre l'activitat que es porta terme des del circuit. Tot i que la percepció dels EC sigui, en general, més positiva que la de la CT i la MI, un 74% de les persones membres dels EC creuen que la comunicació és un element del circuit que caldria millorar.

En general, doncs, s'observa que la percepció sobre la comunicació del circuit va millorant a mesura que l'òrgan és més tècnic i té una implicació més directe en l'abordatge de la violència masclista. Així, la MI és l'òrgan que té una percepció pitjor de la comunicació i aquesta millora per la CT i pels EC, que són els òrgans que tenen una visió més positiva de la comunicació del circuit. Tot i aquesta tendència, tots els òrgans manifesten amb contundència la necessitat de millorar la comunicació del circuit.

En relació a la **comunicació horitzontal**, des de la coordinació política es creu que, si bé aquesta seria molt necessària dins de la **MI**, actualment és pràcticament inexistent. Pel què fa la **CT**, s'explica que la comunicació horitzontal dins d'aquest òrgan és una realitat, ja que el territori és petit i totes les professionals es coneixen. En relació als **EC**, la comunicació horitzontal és fàcil i fluida. Si es compara la comunicació horitzontal entre els tres òrgans del circuit, els resultats mostren que la pitjor comunicació horitzontal es

dóna entre les persones membres de la MI, i que la millor es produeix dins dels EC, i que dins la CT aquest tipus de comunicació també gaudeix de bona salut.

En relació a la **comunicació vertical**, les persones membres del **MI** en tenen una percepció més aviat negativa. Les dades qualitatives recolzen aquesta resultat i des de la coordinació política del circuit no es té del tot clara com s'articula la comunicació i coordinació entre la MI i la CT, ja que no hi ha una forma sistematitzada en el marc del circuit. La Coordinadora política afegeix que en realitat és l'ICD qui actua com a mitjà de transmissor de la informació entre ambdós òrgans. Des de la coordinació política es reclama una millora d'aquesta comunicació entre la MI i la CT per tal d'assegurar el traspàs d'informació tècnica a l'òrgan polític i augmentar el grau de coneixement i sensibilització de les persones membres de la MI.

Des del punt de vista de la **CT**, la coordinadora tècnica explica que la informació que es rep des de la MI és insuficient. Es posa sobre la taula que entre la CT i la MI només s'intercanvia informació genèrica sobre el funcionament del circuit però que no s'entra en detall.

En relació a la comunicació entre la **CT** i els **EC**, des de a comunicació tècnica del circuit s'explica que la comunicació és fluida i que el traspàs d'informació als EC es fa informalment i en reunions alternatives o altres espais de participació on es troben les mateixes professionals. Tanmateix, des del EC es té una percepció diferent i es valora que la comunicació amb la CT és reduïda i la majoria dels EC (tots menys un) asseguren que no treballen en clau CT i no visualitzen aquest òrgan com un espai on buscar-li solucions als seu problemes.

La comunicació entre els **EC** i els i les **AP** és informal, no formalitzada ni sistematitzada, perquè les membres dels EC i els/les AP comparteixen molts espais de treball. Destaquen que cal emfatitzar la importància de que les professionals que formen part dels EC facin el traspàs sectorialment als seus equips (als i les AP). Afirmen que això és un problema real perquè la informació no sempre baixa i arriba a qui ha d'arribar.

En relació a la **comunicació externa** del circuit, cal dir que aquesta és pràcticament inexistent. La comunicació amb la CNVM creuen que s'estableix a través de la presidenta de l'ICD, la qual suposadament informa a la CNVM de la realitat del circuit territorial després d'haver assistit a la MI del Camp de Tarragona.

La comunicació amb els mitjans de comunicació es fa sempre des de la Delegació del Govern de Tarragona, institució que presideix la MI, i, per tant, és sempre de caràcter

polític, mai tècnic. Tanmateix, és important apuntar que la MI era precisament l'òrgan des del qual es posava sobre la taula un major desconeixement sobre el funcionament i l'activitat del circuit.

Finalment, és important apuntar que no existeix una comunicació directa amb la ciutadania.

7.4. Treball en xarxa

En aquest apartat es presenten les principals conclusions en relació a l'avaluació del treball en xarxa del circuit. Concretament es presenten les conclusions en relació a l'existència o no d'un marc conceptual compartit, l'ús o no del Directori de Recursos, la presència o absència de determinats elements que poden garantir el treball en xarxa (protocol territorial, circuit general i circuits específics, estratègia supracomarcal formativa, treball supracomarcal de casos, eines de treball comunes, seguiment i recollida de dades, grups de treball temàtics) i la coordinació entre professionals.

Les persones membres de la **MI** tenen una percepció relativament positiva sobre el treball en xarxa del circuit. L'afirmació que genera més acord, relacionada amb l'aprovació de propostes provinents de la CT, és de caire mecànic i formal i no requereix un grau d'implicació molt elevant per part de les persones membres de la MI. En canvi, l'afirmació que genera menys acord, relacionada amb el treball de col·laboració sistemàtica amb els altres òrgans del circuit té a veure precisament amb el veritable treball en xarxa i requereix un grau d'implicació i compromís que sembla feble en el sí de la MI de Tarragona.

Entre les persones membres de la **CT** destaca l'elevat percentatge d'indecisió en les respostes, el que pot ser indicador d'un cert desconeixement de la realitat del treball en xarxa en el marc del circuit. Tot i aquest grau d'indecisió, les afirmacions que han generat més acord tenen a veure amb la creació d'un circuit, l'existència d'un llenguatge compartit i la definició de circuits específics. D'altra banda, les afirmacions que generen més desacord són relacionades amb la creació de grups de treball temàtics i l'existència d'una metodologia conjunta de seguiment i recollida de dades.

Els **EC** coincideixen, en general, en una percepció relativament positiva del treball en xarxa que es porta a terme en el marc del circuit. En aquest sentit, valoren positivament la creació de circuits, la coordinació interprofessionals, l'existència d'un llenguatge compartit i la creació de circuits específics. Tanmateix, valoren negativament el treball supracomarcal de casos.

La **valoració** sobre l'assoliment de l'**Estàndard de servei 1** relacionat amb la formalització de la coordinació interprofessional mitjançant la creació d'un protocol i circuit d'intervenció[5], és més aviat negativa i genera molta indecisió en la resposta.

Pel que fa l'existència d'un marc conceptual comú, els resultats quantitatius són bons per tots els tres òrgans. A més, tant des de la coordinació política com des de la direcció del SIE s'afirma que sí que existeix un marc conceptual comú compartit per la gran majoria de professionals.

En relació a l'ús del **Directori de Recursos** per a l'abordatge de de la violència masclista a Catalunya , la coordinadora política explica que aquest s'actualitza de forma periòdica a través d'una fitxes que omplen les professionals.

La **valoració** sobre l'assoliment de l'**Estàndard de servei 3** relacionat amb l'existència d'un sistema d'informació global dels recursos del territori[6], no és positiva i destaca el gran volum de respostes que es concentren, pels tres òrgans, al valor intermig 3, fet que pots ser un indicador d'un elevat grau d'indecisió i/o desconeixement sobre si existeix o no un sistema global d'informació al territori.

L'existència del **protocol territorial**, element en principi essencial pel treball en xarxa, es valora de forma poc entusiasta i no es concep com un document propi sinó més aviat com un document aliè i allunyat de la realitat del territori. El protocols realment operatius són els protocol comarcals. De fet aquest protocol, que es va aprovar a 2016 encara no es troba penjat ni al web de l'ICD, ni al Directori de Recursos per a l'abordatge de la violència masclista a Catalunya.

El dibuix del **circuit** que han de seguir les dones en situació de violència masclista al Camp de Tarragona és valorat de forma molt positiva. De fet és l'afirmació vinculada al treball en xarxa millor valorada pels òrgans tècnics (CT i EC).

En canvi, noo existeixen **circuits específics** supracomarcals o comarcals per abordar situacions específiques que requereixen una intervenció especial. Tot i així, en alguna de les comarques s'estan plantejant elaborar-ne un per abordar el tema de les mutilacions genitals femenines.

[5] Estàndard de servei 1: En el marc del circuit territorial, s'ha formalitzat la coordinació entre les diferents institucions, administracions i entitats especialitzades a tot el territori, mitjançant la creació d'espais estables de coordinació interdisciplinària i de protocols i circuits específics d'intervenció i derivació.

[6] Estàndard de servei 3: En el marc del circuit territorial, es garanteix un sistema d'informació global dels recursos de tot el territori que permet intercanviar informació i coneixements entre les persones professionals, així com una derivació eficaç, especialment en aquelles situacions on es donen més factors de vulnerabilitat.

Un altre element clau per garantir el treball en xarxa és l'existència d'una **estratègia formativa supracomarcal**. La **valoració** sobre l'assoliment de l'**Estàndard de servei 5**, relacionat precisament amb les necessitats formatives i la resposta que s'hi dona[7], és negativa per tots els òrgans del circuit. Tot i aquesta valoració negativa en relació a l'assoliment de l'estàndard, la valoració que es fa des de la CT sobre l'existència d'una estratègia formativa és més positiva. D'altra banda, des de la coordinació tècnica s'explica que les formacions que es plantegen sempre són supracomarcals.

Pel que fa al **treball supracomarcal de casos**, els resultats indiquen que aquesta no és una pràctica habitual de la CT.

En relació a l'existència d'**eines de treball comunes**, s'explica que si bé a l'inici del circuit es va treballar en algun document d'ús comú, actualment no hi ha cap eines de treball compartida entre les diferents comarques.

La valoració que es fa sobre l'existència d'una **metodologia conjunta de seguiment i recollida de dades** també és negativa. La recollida sistemàtica de dades no es fa des de la CT, però es destaca que sí que es fa des dels SIADs, els quals utilitzen el mateix aplicatiu, fet que facilita la comparativa i l'anàlisi conjunt de la dades entre aquests serveis però no amb la resta de serveis d'altres àmbits d'intervenció.

Finalment, sobre l'existència de **grups de treball temàtics**, s'explica que no s'han creat mai de forma generalitzada en el marc del circuit. Només la ciutat de Tarragona ha creat una taula per treballar el fenomen del tràfic de dones per l'explotació sexual.

En relació a la pròpia **coordinació entre professionals**, des de la coordinació política es posa sobre la taula les dificultats de coordinació que existeixen, en general, amb determinats àmbits d'intervenció, per exemple, amb l'àmbit sanitari. Des de la coordinació tècnica s'explica que la coordinació entre les professionals de la CT no sempre es produeix en el marc d'aquest òrgan, sinó que existeixen espais alternatius de coordinació. Des dels EC asseguren que la coordinació entre professionals és fàcil i fluida perquè es tracta de territoris petits i es coneixen entre elles. A més, apunten que hi ha duplicitat de càrrecs, és a dir que la referent en violència masclista pot ser la mateixa que la referent d'infància, i que la coordinació entre professionals forma part del dia a dia de la seva feina i no és exclusiva pels casos de violència masclista.

[7] Estàndard de servei 3: En el marc del circuit territorial, es garanteix un sistema d'informació global dels recursos de tot el territori que permet intercanviar informació i coneixements entre les persones professionals, així com una derivació eficaç, especialment en aquelles situacions on es donen més factors de vulnerabilitat.

Les **valoracions** sobre l'assoliment de l'**Estàndard de servei 2** relacionat amb l'impuls del treball en equip i la cooperació[8], són més aviat negatives, especialment entre les persones membres dels EC. S'identifiquen com a **punts forts** del treball en xarxa al Camp de Tarragona el potencial que té el circuit per poder pràcticament "automatitzar" la resolució dels casos de violència masclista. A més, també s'apunta que el treball en xarxa evita la victimització secundària de les dones ja que garanteix la no duplicitat d'intervencions i la limitació i definició de l'àmbit d'actuació de cada un dels serveis.

Finalment, s'identifiquen com a **punts febles** del treball en xarxa, per una banda, la manca de recursos especialitzats per l'abordatge de la violència masclista. I, per l'altra, la duplicitat del personal, el fet de que són les mateixes persones a tot arreu. Si bé per una banda aquest fet ajuda a la coordinació entre professionals, també dificulta la definició de les fronteres del circuit les quals es creuen amb d'altres espais de participació com, per exemple, les reunions dels SIADs.

7.5. Mecanismes de seguiment i avaluació

En aquest apartat es presenten les principals conclusions en relació a als mecanismes de seguiment i avaluació que existeixen en el marc del circuit.

La **valoració** sobre l'assoliment de l'**Estàndard de servei 4** relacionat amb les garanties d'avaluació continuada i el disseny de registres de dades[9], és clarament negativa.
Aquestes valoracions tant negatives estan en línia amb el reconeixement que les coordinadores política i tècnica fan de que, efectivament, no existeixen mecanismes de control i avaluació dels protocols ni del propi circuit.

7.6. Lideratge del circuit

En aquest apartat es presenten les principals conclusions en relació al lideratge que fa l'ICD territorial i central del circuit.

Les persones membres de la **MI** tenen una percepció molt positiva sobre el lideratge que exerceix l'ICD sobre el circuit. Des de la MI es creu que l'ICD està fent realment una bona feina en el lideratge de la intervenció coordinada per l'abordatge de la violència masclista al Camp de Tarragona. En aquest sentit, es valora especialment el suport públic i el compromís institucional en l'abordatge de les violències masclistes, el lideratge que

[8] Estàndard de servei 2: En el marc del circuit territorial, s'impulsa el treball en equip, la cooperació i la vinculació a les diferents xarxes d'intervenció, tot assegurant la presència de les associacions de dones de referència del territori.
[9] Estàndard de servei 4: En el marc del circuit territorial, es garanteix l'avaluació continuada, el seguiment i l'adequació dels protocol i circuits, tot dissenyant un sistema de registre de dades a aquest efecte.

fa l'ICD de la MI i el suport institucional davant dificultats i complicacions legals que puguin sorgir. Tanmateix, tot i aquesta bona percepció, es valora no tant positivament la tasca de l'ICD per assegurar el compromís i les aliances amb la resta d'institucions.

Les persones membres de la **CT**, també tenen una valoració positiva sobre el lideratge de l'ICD. Es valora especialment el suport i l'assessorament tècnic per part de l'ICD, la valoració i el reconeixement del lideratge tècnic que es fa de la CT i la generació i la creació d'espai per l'intercanvi entre professionals. D'altra banda, però, es valora pitjor l'impuls i el suport econòmic per la creació d'eines metodològiques comunes.

Els **EC** tenen una percepció també positiva sobre el lideratge de l'ICD, però aquesta és pitjor que la de la MI i la CT. Des dels EC es valoren positivament elements com el suport i l'assessorament tècnic, la valoració i el reconeixement del lideratge tècnic que es fa des dels EC i la resposta a les necessitats formatives dels equips professionals. D'altra banda, però, es valora pitjor el suport econòmic per a la creació d'eines metodològiques. Des de la coordinació política del circuit s'explica que el lideratge del circuit depèn molt de la presidenta de l'ICD i assegura que els canvis i la inestabilitat política no han ajudat gens a mantenir i consolidar un lideratge clar. Tanmateix, també des de la coordinació política del circuit es valora positivament el posicionament ferm de l'ICD en matèria de violències masclistes així com el suport tècnic que reben des de l'ICD central.

Des de la coordinació tècnica del circuit es creu que hi hauria d'haver més implicació i compromís polític per part de l'ICD central en la lluita contra les violències masclistes i que, per tant, caldria reforçar el lideratge en aquest sentit.

Des dels EC valoren com a element negatiu en relació al lideratge dels circuits la manca de reconeixement de la seva feina. A més, reclamen menys centralisme des de Barcelona al mateix temps que valoren molt positivament el suport que reben des de l'ICD de Tarragona

7.7. Valoració general del circuit: èxits i reptes

En aquest apartat es presenten les valoracions generals sobre el circuit i els èxits i reptes identificats per les pròpies professionals que els constitueixen.

Tot i que la **valoració general** del circuit, en tant que forma d'estructurar i organitzar el treball coordinat per l'abordatge territorial de la violència masclista, és positiva, tanmateix, s'apunta que potser seria útil reduir el nombre de gent vinculada a cada un dels òrgans per tal de fer-los més àgils i operatius.

ÈXITS

- La constitució del circuit com a model territorial per l'abordatge de les violències masclistes.
- L'existència d'una consciència sobre la necessitat de treballar el tema de la violència masclista de forma específica.
- L'elaboració dels protocols comarcals.
- L'intercanvi d'informació entre professionals i institucions.
- La coordinació entre professionals.
- L'organització de reunions periòdiques.
- El lideratge de l'ICD.
- L'existència d'una visió global del territori.
- La formació continuada.

REPTES

- Que es sistematitzin les reunions i augmenti la seva eficiència.
- Que augmenti la dotació econòmica als Ens locals per implementar les polítiques d'abordatge de les violències masclistes.
- Que es realitzin cursos específics de formació en l'àmbit de violències masclistes.
- Que es creïn eines de seguiment i avaluació del circuit.
- Que es creïn eines per la recollida de dades el funcionament del circuit.
- Que es doni continuïtat i es consolidi l'estructura de circuit.
- Que augmentar la periodicitat de les reunions.
- Que millorin les estratègies d'intervenció.
- Que millori la comunicació horitzontal i vertical del circuit.
- Que s'elabori un pla de comunicació del circuit.
- Que s'asseguri la coherència en relació a les línies de treball del circuit entre els diversos òrgans.
- Que es doni resposta realitats específiques, per exemple, món rural.
- Que es millorin les actuacions en l'àmbit de la salut.
- Que s'impulsi la creació de grups de treball, per exemple, sobre indicadors de risc en infants.
- Que es creïn taules i circuits específics per l'abordatge d'altres formes de violència, per exemple, la MGF.
- Que augmenti la formació a professionals.

- Que augmentin els recursos d'urgència per les dones.
- Que millori la implicació dels càrrecs i òrgans polítics.